

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by

Ukrainian National Women's

League of America, Inc.

909 N. Franklin Street

Philadelphia 23, Pa.

Липень

7

July

1959

П-ні Ольга Горачук із Бразилії відкриває Виставку Жіночої Творчости на Конгресі СФУЖО.

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XVI ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ Ч. 7-8

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату вислати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата в ЗДА й Канаді
від січня 1959 ..... \$4.00

Піврічна передплата \$2.50

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.

Річна передплата у Франції 900 фр.

Поодинокі число 40 центів

Зміст:

К. Гардецька: По Конвенції США
О. Сулима: Приріст населення
д-р **М. Антонович-Рудницька:** Ще про
„вишивану“ порцеляну
М. Біляк: По соціалній лінії
Л. Б.: Літературна нагорода
Л. Бура: Кризь Сесії Конгресу
Б. Лаврівський: Марія Варфоломїївна
Лівницька
І. П.: Перелетні птахи
Цьопа: „Конгресова“ сукня
Л. Гладка: Вакаційне
Постаті Конгресу
Л. Б.: Виставка Жіночої Творчості
Спалення моргеджу
І. Павликовська: По Конгресі СФУЖО
Студійні Дні СФУЖО
Конгрес СФУЖО
Вибори Управн СФУЖО
Ч. Ч.: Добір назв
Дитячі зуби
Із наших помешкань
О. Кобець: Сонце кліче
О. Кобець: Дитині
Д. Калатало: Божий дар
В. Гродська: Мурчатко
О. Цегельська: Відважна Маруся
Вісті з Централі
По XII Конвенції
При громадській роботі
О. Керч: Вулька

Світлина на обгортці:

П-ні Ольга Горачук,
місто голова СФУЖО в Півд. Америці.

OUR LIFE

VOL. XVI JULY No. 7

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single copy 40c.

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

Mrs. Lewka Romanyk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, Victoria
Australia

Відновлюйте Вашу передплату
вчас, тим досягнете миле почуття
упорядкованості, а видавництву
зрівноважений бюджет.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1039 — 920 літ як постав
перший український літопис. Це
було за часів князювання Ярослава
Мудрого в Києві. Писали його
мабуть на дворі митрополита.

1539 — 420 літ як Львівське
Братство при Церкві св. Успення
добилося відновлення галицького
єпископства, яке було скасоване
у XV ст. Першим єпископом став
визначний член Братства Макарій
Тучапський.

1919 — 40 літ, як 2. серпня роз-
почався наступ об'єднаних україн-
ських військ, армії УНР і УГА, на
Київ. По перших боях витиснено
більшовиків із Правобережжя і
31. серпня українські частини
ввійшли до столиці.

1109 — 850 літ, як у Києві по-
мерла Євпраксія, дочка Київсько-
го князя Всеволода. Була одру-
жена з Генрихом IV., німецьким
царем, але подружжя закінчи-
лось нещасливо і цесарева Євпрак-
сія повернулася на Батьківщину.
Її постаті присвятимо скромну
згадку в черговому числі.

29. червня 1849 — 110 літ проми-
нуло від народження Ольги Косач,
матері Лесі Українки. Широко ві-
дома під літературним найменням
Олени Пчілки, вона дала цінний
вклад в українську етнографію й
журналістику. Її постать також
тісно звязана з українським жіно-
чим рухом.

СКОРО — ЛЕГКО — НАЙЛІПШЕ ГРОШІ ДО КРАЮ 10 рублів за 1 дол.

Оплата \$5 за пересилку до \$50
Експресова доставка до двох тижнів

ПОВНА ГАРАНТІЯ
ПОСВІДКИ ОДЕРЖАННЯ

Gramercy

744 Broad St. Newark 2. N. J.

Дозволено і забезпечено
Департаментом Банків

Висилаємо також до УССР стандартові
харчеві посилки, або з матеріялами,
також ліки, або Вами зладжені пакун-
ки. Замовлення приймає також наше
бюро в Нью Йорку:

GRAMERCY — DEPT. OL

118 E. 28th St., New York 16, N. Y.

Із Світового Конгресу Українського Жіноцтва:
Хор 66 Відділу СУА з Нью Гейвену під орудою п-ні Марії Гіжкі

До Конвенції СУА

ХІІ. Конвенція СУА вже за нами.

Мушу в першу чергу ствердити, що вона була належно підготована. Бож вже сама її циферна назва вказує скільки літ праці, надбань, нераз важких організаційних потрясень, чи навіть невдач, але також ріст членства, Відділів, поширення ділянок праці чи окремих акцій.

Ми побідно перейшли за останніх 10 років праці Рубікон і вже видно наш ріст, та поширення і поглиблення ділянок праці, — її нові методи, аж до змін статуту і модерного способу переведення Конвенції, який прийняли великі жіночі міжнародні чи краєві організації в цілому світі.

Це було відважно. Також перехід з двостепенної організації на триступенну вимагає змін статуту, поширення праці Окружних Рад та їх місця в Головній Управі.

Все це пройшло гладко із великим заінтересуванням та при живій участі всіх делегаток. Не було ніяких образ та жалів за нескладення усного звіту, чи навіть привіту — бо це зроблено заздалегідь писемно і дало новій Управі СУА багатший матеріал для праці на майбутне.

ХІІ. Конвенція своїми одно-

госними рішеннями перевела певну децентралізацію праці СУА, перекинула її на 6 великих округ, де вже діють Окружні Ради і в майбутньому обєднає всіх членок до активної праці та чинної участі, так у праці свого Відділу, як і в Окружних Радах.

І ще одне велике досягнення ХІІ. Конвенції: ми спалили моргедж нашого Дому СУА і всі членки та Відділи стали його беззапечними співвласниками. Наша організація є одинокою тепер українською жіночою організацією на терені вільного світу, що має свою власну хату, в якій за словами Шевченка запанує „своя правда і сила і воля“.

А в ділянці Суспільної Опіки? Вже 8 літ тому ми перевели також дуже відважну акцію спровадження вдів з дітьми і стареньких жінок, визначних громадських робітниць та фахівців та дали їм усім можливість прожитку, праці та забезпечення на старість. Це неабиякий осяг, бо сьогодні вони всі забезпечені та налаждали своє особисте життя у вільному світі. Згадати треба акцію „Мати й Дитина“, створення поважного фонду, а тепер „патронати“ наших Відділів над садками і школами в Німеччині та Австрії. Сотні долярів складають наші Відділи у користь дітей залишених та пере-

силають через свою Централю, куди треба. Деякі Відділи взяли ще під свою опіку стареньких заслужених жінок в Європі і посилають їм невелику грошову допомогу. Це так звана „акція бабусі“.

Вкінці наші звязки. Вони зросли помітно і набирають навіть політичної ваги та міжнароднього характеру. Першим нашим починком була ініціатива та помітна допомога у виконанні Світового Конгресу Українського Жіноцтва 1948 року та основи СФУЖО.

Тепер знову скликаний у 10-ліття Конгрес СФУЖО допоміг нам у великій мірі провести ХІІ. Конвенцію СУА на високому рівні. Наші делегатки, беручи участь в Студійних Днях та самому Конгресі навчилися багато, як правильно працювати Комісіями, наче бачили те, для деяких ще ефемеричне СФУЖО, для якого платять щорічно свою хоч невеличку вкладку.

Честь Вам і шана, дорогі Союзянки, за Вашу гідну поставу продовж 4-рьох гарячих днів нарад. А тепер відпочивайте в час Ваших „векейшен“, радійте життям і дозвіллям, бо восени треба знову закасати рукави до праці.

Щасти Вам Боже!

К. Гардецька
Референтка Преси.

Наші Проблеми

ПРИРІСТ НАСЕЛЕННЯ

Справа приросту населення завжди турбувала уряд ССРСР. Безоглядне втягнення жінки у економічні експерименти країни не могло не відбитись на цій ділянці життя. Отже тому бачимо різноманітні заходи большевицької влади в напрямку збільшення народин.

Пропаганда каже, що жінки-матері оточені великою увагою і піклуванням комуністичної партії й уряду. Пишеться в кодексах законів праці, що для цих жінок мусять бути улегшені умови, щоб вони не виконували важкої праці, не мали нічних змін. Відпустка для вагітних жінок триває 112 днів, 56 днів до і 56 після пологів, іноді патологічні явища дають право і на 70 днів відпустки після пологів (Інтерв'ю В. Гришина, президента Всесоюзної Центральної Ради Профспілок).

Здавалось би назовні, що все в порядку. Але от в одному з чисел „Советская Женщина“, нашу увагу звернули першокласно обставлені кімнати для недоносків. Тут і відповідні апарати для підтримання однакової постійної температури і ліжечка з електричними дротами і спеціальне освітлення, обслуга, одним словом, усе для плекання дітей-недоносків.

Мабуть передчасні пологи у працюючих жінок — явище, що увійшло у буденну практику і тому — похмура советська дійсність для втіхи тих трудівниць тримає на стінах тих родильних домів таких передчасно народжених геніїв людства, як Вольтер, Наполеон, Руссо і Дарвін. Нехай, мовляв, кожна мати, що народила недоноска, думає, що й її дитячко стане чимсь великим.

Советський уряд уживає всіх зусиль, щоб спонукати жінок якнайчастіше родити. Тому популяризують портрети матерей-героїнь, нагороджених орденами „Материнська слава“ і медалями мате-

ринства. На Україні більш як 6,000 жінкам присвоєно звання „матері-героїні“, понад 674,000 багатодітних матерей нагороджено орденами.

Та найбільше про те занепокоєння уряду свідчить закон від 8. липня 1944 р. Тим законом держава забезпечує матерям утримання нешлюбних дітей. Можливо, що він був зв'язаний із закінченням війни, коли то катастрофально занепадав приріст населення. Однак факт промовляє за себе, що держава стала на шлях протегування випадкових ставевих зв'язків. Що буде з жінкою, яка стала на похилу площу, що переживатиме дитина-безбаченко — це державу не цікавить. Важно, щоб кількість робіт не зменшилась і щоб не порушилися пляни будівництва соціалізму! Тим самим подиктовано ще заборону абортів у 1938 р., бо вже тоді занепад приросту був разючий. Тепер цю заборону відмінено, бо була вона нереальною.

Олександра Сулима

ЩЕ ПРО „ВИШИВАНУ“ ПОРЦЕЛЯНУ

В травневому числі „Нашого життя“ прочитала я з великим зацікавленням у рубриці „Наші Проблеми“ — допис пані Ольги Грицай: „Вишивана“ порцеляна. Питання, що його заторкнула п-ні Грицай, вже давно належить до моїх найболючіших проблем.

Пані Грицай пише, що „хоч не має мистецької освіти“, але „її смак бунтується проти порцеляни прикрашеної вишивковим орнаментом“. — І цілком зрозуміло! Вона інтуїтивно відчула невідповідність й неестетичність такої комбінації, а я постараюся, в кількох словах пояснити, чому саме.

Така порцеляна (а може то кераміка?) виявляє повне незнання основних засад нашого ужиткового мистецтва. Справа в тому, що

українська народна орнаментика розвивалася в тісному зв'язку з матеріалом, на якому її примінювано: чи то вишивано на полотні, чи то різьблено на дереві, чи то мальовано на писанках або керамічних виробках. Отже протягом багатьох століть творився спеціальний орнамент, органічно зв'язаний з даним матеріалом. І не можна насильно переносити орнамент з одного матеріалу на інший, не порушивши стилю й гармонії, питомих мистецтву.

Проф. Д. Антонович в збірнику „Українська культура“, Регенсбург 1947, у статті „Український орнамент“, пише між іншим таке:

„зовсім не однакою орнамент малюється на писанках і на посуді, не однакою орнамент різьбеться на дереві та відливається на металі, навіть не однакою орнамент тчеться на килимах і на плахтах, і знову інакший вишивається чи мережить на сорочках. Коли недосвідчені з мистецького боку українізатори по земствах та кооперативних союзах почали проповідувати вживання українського орнаменту непродумано, і взірці вишивок з підризників та риз почали малювати на глечиках, а вишивки з сорочок пристосовувати до оздоб будинків, то з того вийшли речі несмашні, ба навіть огидні“.

Так само недопустимо, з естетичної точки погляду, прикрашувати окладинки книжок друкованими вишивками. Наша книжна графіка має такі старі традиції і так високо розвинена, що певні її закони не можна своєвільно порушувати. І безумовно продукція таких „вишиваних“ книжок (те саме торкається різьби на дереві та порцеляни) — зовсім не на користь українській культурі.

Маємо стільки мистців, які ледве існують, не маючи примінення для своєї творчості, а ринок заповнений виробами і друками дуже сумнівної вартості.

Якби було більше голосів у пресі проти такого безладдя (чудово, пані Грицай!), може б нам легше було на чужині втримати вищий рівень української культури.

Д-р М. Антонович-Рудницька
Вінніпег, Канада.

По соціяльній лінії

(Доповідь, відчитана на Студ. Днях Конгресу СФУЖО)

Український нарід є повною нацією і має всі прикмети великої нації. Маємо свою відрубність, мову, історичні традиції, окрему культуру, замешкуємо родючі землі і тому маємо дані розбудувати своє національне життя. Наші національні ідеали устійнені. Тепер на наших землях існує фікція соборної, самостійної У. Р. С. Р., а нарід поневолений.

Завершення наших національних ідеалів залежне частинно від зовнішніх подій, яким на імя міжнародня політика та в основі залежне від нашої внутрішньої сили. В минулому ми створили все — державу, культуру, науку, мистецтво, але не зуміли створити сили, щоб зберегти те надбання. Ту внутрішню силу мусимо розбудувати.

Це тісно вяжеться зі завданнями

жінки, з її участю і співпрацею у творенні тієї ж сили.

На нових місцях поселення творимо нове життя, шукаємо своїх гуртів, без яких життя кожної з нас було б найтяжчою карою, живемо споминами, тугою і надією. Інстинкт збереження прає нас до організації. Тому маємо їх таку масу на власних фондах, без зовнішньої допомоги. Дані до творення внутрішньої сили є, а все шось стоїть на перешкодї, що ми тієї сили створити не можемо.

Зробім підсумки наших недоліків, проаналізуємо їх і даймо на них відповідь. Маю за завдання вилонити недоліки нашої праці в жіночих обіднаннях, які випливають із соціяльних умов, та різниці що їх ті умовини створюють.

Українські жіночі організації ставлять за ціль обіднати жіноцтво народу. В організації ми, член-

ки — одна рідня, але бачимо, що в тій рідні творяться різниці і стають перешкодами в роботі. Елементів що визначають ці різниці і розеднують — є дуже багато. Найбільшу пропасть між людьми створює економічна нерівність. У нас вона існує лиш до певної міри, бо капіталістів у нас майже нема, — також немає пролетаріату, що не міг би заробити на прожиток.

Другим розеднуючим чинником є родові традиції. У нас вони не становлять проблем, бо наша аристократія за малими виїмками зденационалізувалася або збідніла, а залишилася одна сильна селянська верства, як головний носій національної самобутности з великим впливом на оформлення української психіки.

Кордони, що ділили нас століттями залишило п'ятно, хоч не зни-

Президія й делегатки Світового Конгресу Українського Жіноцтва:

Сидять у першому ряді: пп. Ізидора Косач-Борисова, Стефанія Савчук, Олена Залізняка, голова СФУЖО, Марія Лівницька, Олена Лотоцька, Ольга Коренець, Ганна Дмитерко-Ратич, Олена Чехівська. — Стоять у другому ряді: пп. Лідія Бурачинська, Марія Заяць, Стефанія Бубнюк, Олександра Сулима, Маруся Бек, д-р Ірина Калюжна, Ірина Дурбак, Емілія Слюсар, Катерина Кравс, Галина Коваль, Марія Солонинка, Ірина Павликовська. — Стоять у третьому ряді: пп. Стефанія Пушкар, Марія Квітковська, д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська, Ольга Горачук, д-р Стефанія Потоцька, д-р Іванна Ратич, Анна Марія Баран, Анна Прийма.

Presidium, honorary guests and some of the delegates at the World Congress of Ukrainian Women in New York. In the center of the second row (fifth from left) Miss Mary Beck, the President of the City Council of Detroit, who was main speaker at the Evening Session.

щили коріння, бо ми залишилися однакові так у своїй душі, як чуттєвості, чи підходи до життя, але різнимися характерами, вихованням та поведінкою в практичному житті. І це скріплює — підчеркую — скріплює розходження не так може в приватнім житті, як радше в громадським.

Ті різниці виявляються як: брак довіря, взаємна нехоть, підзорливість, зазисть своїх до своїх, ненависть та взаємні обвинувачення. Тих недоліків легковажити не можна. Також не можна перейти над ними до порядку, — але треба призадуматись над тим.

Безспірним є факт, що коли людина терпить задля якоїсь справи часто не з власної вини, то це стає для неї болючою точкою. Коли бідному витикаємо убожество, неграмотному брак освіти, невиробленому — примітивізм, то це доводить його до відчаю, а в громадській роботі створює труднощі, яких не перейти.

Тому ті, що йдуть у суспільно-громадське життя і хочуть гармонії, повинні розуміти, що не вільно ставати на котурни, не можна подавати помочі, чи то праці чи знання звисока. Не можна робити різниці між одними а другими, між нами а ними.

А коли виходять різниці (а вони виходять) — то покажіть шлях, як ту нерівність перейти, подайте руку, як рідному

Українська людина з природи своєї чуттєва. Всі ми терпіли в різних умовах за ті ж самі справи, всі ми є перечулені, перевразливлені. Свідомість своїх недоліків не є доказом безвартности одиниці, лиш потвердженням меншої підготовки до життя і праці, як громадянина, але ніколи як людини.

Ті, що свідомі свого більшого знання чи підготовки до життя, не сміють користуватись лиш самі тими вартостями, але поділитися з тими, що їх не мають, а їх потребують. Від тих, що мають більше, вимагається більше. Не можна трактувати громадської праці, як данину чи відчипне. Смішна є нібито любов до народу без зобов'язань до того народу. Любов до народу диктує нам обов'язок праці для нього!

Кожна одиниця відчуває сама в собі свідомість своєї гідности, знає свої обов'язки, свої права, що можна, а чого ні і такі самі відчущання вона повинна плекати і в відношенні до других. З поняттям гідности в'яжуться поняття рівности. Рівність — це не одностайність, це не є стягнення всіх під один знаменник. Механічна рівність не є до переведення тому, що родимось нерівними, себто більш або менш здібними. Хто обіщує всім безоглядну рівність, той свідомо обманює. Суспільна драбина є широка й на кожному її щаблі стоїть одиниця, що відповідає за той щабель. Але рівність бачимо в чомусь іншому — у духовій площині, в людській гідности, в достойности одиниць.

Праця, яка не понижує гідности людини, не може бути для людини ганьбою. Але гідність людини понижує свідомо намірене упокорююче поведення. І саме це є предметом відвічних спорів, непорозуміння, ненависти, розеднань, розбиття.

Чи можемо ми, українські жінки, поза межами Батьківщини, свідомі своїх недоліків, розуміючи свої помилки — тепер по Конгресі — стати так до праці, щоб допомогти створити внутрішню силу, потрібну до осягнення і закріплення та збереження найвищих ідеалів народу?

М о ж е м о — відповідаю за всіх!

Освідомити собі свою помилку, значить — зрозуміти. А зрозуміти — значить поправити. Нас гартували голодом і залізом. У нашій свідомості — всі оті жертви голоду, концтаборів і заслань. Ті мільони засуджених на доживотну каторжну працю і ті, що ніби вільні на Батьківщині, закамяніли у мовчанці і чекають дальшого.

Стоїмо в осередку боротьби двох світів, двох культур і те роздоріжжя вдаряє в нас. І тому ми найтяжче ним скалічені і заплатили найвищу ціну. Це переживання дало нам незглибне відчуття дійности. Ми зрозуміли світ, ситуацію, події і те повинно зробити нас зрілими. Наше минуле, наше пережиття родить свідомість післанництва українського народу у майбутньому.

Українська людина вірить, що основою буття є віра в Бога, в ідею і в людину. Вона хоче створити кращі форми життя і нові основи правопорядку.

Тому перегляньмо наші помилки, вирівняймо шкідливі навикки, бо вони є перешкодою в наших цілях. Перед народом — післанництво, а від жінок-матерей нове життя починається.

КНИЖКА ПРО ВЧИТЕЛЬОК

Через підготову Конгресу й Конвенції ми призабули дещо про цю книжку. А намір наш уже проголошено: — видати книжку про тих перших „ентузіясток“, що за кличами Наталії Кобринської придбали собі звання. Це були перші наші вчительки сільських і середніх дівочих шкіл. У цій праці вони не шукали тільки хліба. А хотіли нести світло знання між нашу дітвору, щоб піднести наше село, щоб відкрити здібнішим вступ до середніх шкіл.

На чільне місце між ними вибивається постать Константини Малицької. Але поруч неї Марія Білецька, Ольга Бачинська, Марія Примівна, Ольга Ціпановська, Євгенія Ярошинська, Уляна Кравченко — це ті піонерки, що показали дорогу сотням і тисячам жінок і формували в дитинстві їхні душі. Їх усіх силуетки хочемо закріпити у цій книжці, щоб зберегти їх для майбутнього.

Матеріал для книжки уже майже готовий. Тепер тільки треба подбати про відповідні фонди. Слово за читачками Нашого Життя. Якщо вважаєте, що це видання корисне й цікаве, тоді зложіть свої пожертви! Радо приймемо кожну, хочби й найдрібнішу лепту!

Олена Залізник
Ольга Коренець
Ірина Домбчеська

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА

„НАШОГО ЖИТТЯ“!

Літературна нагорода

Поява Марусі Бек на Світовому Конгресі Українського Жіноцтва була — подією. Багато учасниць побачило її вперше, а ще більше — вперше почуло її свобідну, мальовничими картинами перетикану промову. Її струнка постать із класичним грецьким вузлом волосся промінювала чаром.

Тому й не диво, що вона придбала приятелів. Із численних роз-

бачите більше охоти включитись у державницьку працю, а там знов більше уваги плеканню народньої культури. В одному сходяться тепер жінки в цілому світі — дбанні за молоде покоління. Молодеча злочинність прибирає тепер таких розмірів, що це тривожить цілий загаль. Зусилля української жінки навіть більші, бо вона старається не тільки оберігти свою дитину

Однак найбільш плястично збереглись твори української літератури, що їх прийшлося вивчати у гімназії. Незабутній Тарас, Квітка, Марко Вовчок... А потім лектура, яку треба було зголосити — Іван Нечуй, Леся Українка, Ольга Кобилянська...

5. Чи вважаєте, що й для нашої молоді, що тут виростала, ці твори можуть передати дещо з духовости України?

Напевно. Правда, воно трохи трудніше, бо хоч я виростала в Америці, проте знайшлася в окруженні галицького містечка, пізнала село й через те зрозуміла побут України. Але це власне каже мені висловити намір, з яким давно ношуся. А це — створення літературної нагороди.

6. Що хочете тим сказати?

Я хотіла б уфундувати при СФУЖО літературну нагороду на твір письменниці, що змальовував би сюжет — нашої молоді близький і зрозумілий. Оформлення тієї нагороди, як і проголошення її передаю СФУЖО-ві, а зокрема обом жіночим журналам, що його видають члени-організації, себто Жіночому Світові й Нашому Життю.

А що в нас талановитих письменниць тепер багато, то можна сподіватися справжнього успіху від цієї спонукки. Лицем до молоді! — кличу до них. Я слідкую за появами української літератури й тому більш як певна, що письменниці підхоплять цей клич.

7. Шкода, що не можна проголосити цього на Конгресі! Це був би ще один його успіх!

Навіщо? Цей літературний конкурс і так можна звязати з Конгресом. От проголосите це в журналах із відповідним речинцем. І так треба ще вибрати відповідне журі, устійнити форму літературного твору і т. д. Все це вимагає часу й уваги. Прошу держати зі мною листовний контакт у тій справі.

І так виконуємо бажання нашої Марусі. Врочистий подих Конгресу сколихнув її душу, в якій на дні причаїлись безсмертні слова Тараса і постаті Ольги Кобилянської. Вони живуть досі, не зва-

Під час промови Марусі Бек на Святочній Сесії Конгресу: Сидять зліва: п-ні Олена Залізник, голова СФУЖО, Олена Лотоцька (схована за пультом) і д-р Наталя Пазуняк, секретарка СФУЖО. Маруся Бек промовляє.

At the Evening Session of the World Congress of Ukrainian Women: Miss Mary Beck, President of the City Council of Detroit is addressing the Congress. Sitting at the table is Mrs. Olena Salisniak, President of the WFUWO.

мов, що їх перевела на Конгресі, вилловлюємо кілька питань і відповідей.

1. Що скажете про теперішній стан українського жіночого руху? Ви можете порівняти його з американським?

Українське жіноцтво — на правильній дорозі. Вже сам факт, що воно — єдине з усіх новопоселених груп — зуміло скликати такий Конгрес — говорить про себе. Воно включило себе відразу в боротьбу свого народу і тим скорше дозріло. Але з американським його важко порівняти. Тут цей рух дуже зрізничкувався і пливе різними руслами.

2. Які течії завважаєте в нас, а які в американського жіноцтва?

Трудно це відразу сказати. Тут

від шкідливого впливу, але й закріпити в неї знання української мови і традиції.

3. Як це сталося, що Ви, хоч народжена в Америці, так вільно володієте українською мовою?

Нічого дивного. Мої батьки, горді лемки, вважали, що знання української мови й культури треба мені прищепити як слід і тому вислали мене, підлітка, разом із братом Іваном вчитись до Галичини. Там, у Коломиї, я й закінчила середню школу. І там запали в мою юнацьку душу незабутні картини рідної землі, що раз-у-раз встають перед очима.

4. Що вам найбільше закріпилося у пам'яті з того часу?

Багато дечого. Ви знаєте, що юнацька уява все живо сприймає.

Крізь Сесії Конгресу

Із Святочної Сесії Конгресу СФУЖО:

П-ні Олена Лотоцька, містоголова СФУЖО, перебирає провід Сесії. Mrs. Helen Lototsky, President of UNWLA and hostess of the World Congress of Ukrainian Women is opening the Evening Session.

Ділова Сесія Конгресу вже відкрита. Заля вітає оплесками знайомих провідниць. Біла голова Олени Залізняка, срібні коси Олени Лотоцької, бліде обличчя Стефанії Савчук відрізняються в президії. У них незвична повага — це ж бо тяжить сьогодні на них велика відповідальність.

Але мимоволі погляд присутніх відбігає до жінок, що сидять півколом на сцені. Це — представниці членів-організацій. Більшість із них приїхала здалека: зі степової Канади, з підтропічної Бразилії й Венесуелі, із пустинної Австралії, із мрячної Англії, з південної Франції, з добре відомої Німеччини. Всіх їх стягнуло гасло Світового Конгресу Українського Жіноцтва. Що вони скажуть?

І заля почула їх історію. Довгий, працьовитий шлях або коротку боротьбу. Здобутки й невдачі, осяги й неуспіхи. Все те, що українська жінка складає у щоденному труді для своєї Батьківщини, дарма що віддалена тисячами миль від неї.

жаючи на гігантські кроки її громадської кар'єри та важкий змаг політичної боротьби. І вони дали поштовх до літературної нагороди, що закликає українських письменниць: Станьте лицем до молоді! Стукайте до її душі!

Л. Б.

Немов у відповідь на те залунала одна промова. Слова її падали чітко з підвищення й малювали картини. Це Олександра Сулима повела нас на мить на рідні землі. І ми побачили, немов на екрані, щоденну працю української жінки, її страх за дітей, її тягу до освіти. Перед нашими очима встали постаті отих ланкових, медсестер, учительок, що вкладають свій щоденний труд у зусилля українського народу. Вони німо працюють і ждуть. У безмовному змаганні вони захищають багат-

Із Святочної Сесії Конгресу СФУЖО: П-ні Емілія Слюсар, голова ОУЖ Венесуелі вітає Конгрес.

Mrs. Emilia Slusar, the President of the Ukrainian Women's Organization in Venezuela is greeting the Congress

ство української душі від жорстокого большевицького окупанта. Найновішою жертвою — це вивіз молодих дівчат на цілинні землі Сибіру і проти того німо борониться весь український народ, а йому голосно повинні допомагати ми. На те й зійшлися ми на цьому Світовому Конгресі!

Біля залі Конгресу невелика кімната. Крізь відчинені вікна мерехтять узори. Це — Виставка Жіночої Творчості. Завдяки вмілому впорядкуванню Мирослави Гординської все подане так переглядно! Писанки, кераміка, вишивки. А по середині великий стіл із книжками українських

письменниць. Картини образотворчих мисткинь виставлені у великій залі. Все те, що надіслали жінки-мисткині з вільного світу.

Бо їх ріст і дію теж треба оцінити. На зїзді громадських діячок важливі теж осяги українських мисткинь. Не тільки письменниць і малярок, що їх цінить і шанує вся громада. А також тих безіменних, що своїм тонким мистецьким чуттям вносять народне мистецтво у нашу хату.

При святочному обіді згуртувалися усі учасниці Конгресу. При підвищеному столі — президія й делегатки. А нижче — при круглих столиках інші учасниці. Коротка обідова перерва не дає багато часу на розмови. Та всеж можна прослухати кілька привітів.

Нерадо відривають для них свою увагу. Це ж звично бувають втерті голосні фрази. Молода „спікерка“ починає. І враз несподіванка! Це ж ряд думок, що їх висловили з приводу нашого Конгресу конгресмени й сенатори Америки. Який цікавий, новий підхід!

Кожен із них зрозумів ціль нашого Конгресу. Кожен вітає його й додачує в нього крок у боротьбі з комунізмом.

Із Святочної Сесії Конгресу СФУЖО: П-ні Олександра Сулима, голова ОУЖ Німеччини, вітає Конгрес.

Mrs. Alexandra Sulyma, President of Ukrainian Women's Organization in Germany greeting the Congress.

Із Святочної Сесії Конгресу СФУЖО:
П-ні Ірина Пеленська, містоголова СФУЖО в Австралії, вітає Конгрес.
Mrs. Irene Pelensky, Vice-President of WFUWO in Australia greeting the Congress.

А ось змінилось підвищення Президії. Біля центрального стола самі молоді личка. Це почалась Сесія Молоді. Проводить 1. секретарка СФУЖО — п-ні др. Наталя Пазуняк.

Перед слухачами відкривається новий світ. Крізь призму Дарії Гасюк бачимо молоду українську людину у вільному світі. Вона — безкорінна.

Не може запустити коріння ніде, але вдома вона тільки між своїми. Бо разом із ними вона має сповнити щось такого, чого не вміли доказати їхні батьки.

А як робити це — вказала палко Мирослава Томоруг. „Звернімо свої очі на молодь рідної землі“, говорила вона. „Стараймось розуміти її, розглядаймо її потягнення, підтримуймо їх домагання. Слідкуймо за всіма досягненнями рідного краю. Бо тільки тоді матиме вагу еміграція у вільному світі і зможе допомогти знов тому ж краєві“

У цих думках відчувається розмах і гаряча віра. Може занадто оптимістично, скажете? Але це молоді право! Вона мусить вірити в майбутнє, що перед нами!

Пластова трубка кличе на збірку. Під її звуки входить Президія Конгресу — починається Святочна Сесія.

Слова молитви підносять всіх на висоту. Це під Божим покровом зійшлись ми — згадати 75-ліття, відмітити 10-ліття, глянути на теперішність та набрати сил для дальшої праці. Велика хвилина!

Її насвітлюють промови. Струнка Маруся Бек розкаже про шлях української жінки в Америці, її початкову боротьбу, її освідомну й інформаційну акції, її осяги. Сьогодні ота українка — господинею Світового Конгресу. Сьогодні на її запрошення прибувають видатні гості, присилають привіти сенатори й конгресмени. Але це все вимагало важкої праці. Довгих літ, які вона перейшла, задивлена у красу рідної землі із вірою у своє призначення.

Із Святочної Сесії Конгресу СФУЖО:
П-ні д-р Стефанія Потоцька, голова ЛУКЖ Канади, вітає Конгрес.
Mrs. Stefanie Potosky, M.D., President of the Ukrainian Catholic Women's League in Canada greeting the Congress.

А слова І. Павликовської знов перенесли нас у майбутнє. Тільки з плятформи палкої віри і моральної сили можемо стати до праці за визволення нашого народу. Нас небагато, а противник наш грізний. Але тому, що він загрожує тепер усьому вільному світові, то й не самітні ми у цій боротьбі. Та скільки і що ми виборемо, залежатиме тільки і тільки від нас самих. Оце наше майбутнє і наш дороговказ!

Бачимо срібні голови на середині підвищення. Це Президія, що проводить Святочною Сесією з

п-нею Оленою Лотоцькою на чолі. Але вище її невеликий ряд жінок, що прибули вперше. Це ті найстарші, що все життя своє присвятили громадській праці. Почесні гості Конгресу: пп. Ганна Дмитерко-Ратич, Наталя Дорошенко-Савченко, Ольга Коренець, Ізидора Косач-Борисова, Марія Ливицька, Ганна Франко-Ключко. Кожне з тих прізвищ щось говорить. Це — відтинок нашого жіночого руху, це поодинокі здобутки його.

А проти них зала. Жіноцтво у розквіті сил. Це все делегатки своїх організацій, що гуртують їх до праці. Багато з них полишали вдома свої родини, дехто мусів подбати про опіку для малих дітей. Їх громадський обов'язок покликав їх сюди, щоб не прогавити такої хвилини.

Чотири покоління тут зійшлися. Найперше оті струджені працівниці, що з висоти своєї життєвої мудрости спостерігають Конгрес. Трохи нижче від них — білоголові провідниці, що кермують ним. А в залі жіноцтво, що двигает на собі весь тягар роботи. А врешті моді дівчата, що завітали, як милі гості і пірвали нас своєю надією на майбутнє.

Як гарно, що Світовий Конгрес Українського Жіноцтва обєднав їх до великого діла!

Л. Бура

Із Святочної Сесії Конгресу СФУЖО:
П-ні Марія Квітковська, голова Укр. Зол. Хреста, вітає Конгрес.
Mrs. Marie Kwitkowsky, President of the Ukrainian Gold Cross in U. S. A., greeting the Congress.

Марія Варфоломіївна Лівницька

(Докінчення)

Революція 1905 року Починаються страйки, утворюються на місцях революційно-громадські комітети, які навіть перебірають на короткий час владу. Потім революційна хвиля спадає, уряд опановує положення, починаються „розрахунки“, м.і. організуються жидівські погроми.

В Лубнях діється те, що в решті бувшої Російської Імперії. Створюється Коаліційний Комітет, Штаб Самооборони, на чолі якого стає Андрій Лівницький. — Обое Лівницькі їдуть до Києва, щоб добути зброї. з великими труднощами назбирали дві валізи революверів. До погрому в Лубнях не дійшло. А вже, коли „весна революції“ минула, не зважаючи на те, що полтавський губернатор затвердив „Комітет оборони міста Лубень“ — влада уряджує великий судовий процес привоуду „Лубенської Республіки“.

Починається ряд ревізій і арештів. В часі ревізії Андрій Лівницький утікає й переходить на „незаконне положення“. Починаються мандри: по родичах, по знайомих, з місця на місце з фальшивим паспортом Близько два роки тривав той стан „буття і небуття“. Аж у листопаді 1907 року наступає розв'язка: арештовують Андрія Лівницького а над його камерою у в'язниці зроблено напис: „схильний до втечі“ . . Арештовано тоді багато українців, всіх членів РУП і членів інших партій, багато арештів і серед гімназійної молоді.

Потягнули до відповідальности і Марію Варфоломіївну: за „приналежність до Укр. Соц. Дем. Партії, за ведення пропаганди проти існуючого державного устрою з метою його повалення“ Залишили на вільній стопі до суду за кавцією: маетком на суму 10 тисяч карбованців“

„І ось я знов залишилась одна без жодних перспектив на майбутнє“ — згадає Марія Варфоломіївна. Як обвинуваченій їй не давали побачення з чоловіком. Знов

ліквідація мешкання і вже з двома дітьми мандрівка по родичах в очікуванні суду. Одного разу таки вдалося побачитись: приїхала мама з Натусею до в'язниці просити про побачення. Але закон забороняє. Натуся плаче, що не побачить батька. Тоді помішник начальника „на власну відповідальність“ веде малу на побачення. В порожніх, понурих коридорах тюрми дивним відгомном відбивалися важкі кроки чобіт в'язничника, й дрібні легенькі крочки дівчинки. Це побачення назавжди залишилося в пам'яті і у батька, і у дочки.

Військовий Суд почався в січні 1909 р. і тягнувся цілий місяць у Києві. Оборонцями були А. Марголін і Микола Міхновський. Вирок суду був жорстокий: підпалювачі стирт були засуджені на кару смерти, — з правом подати прохання про помилування. Соціал-революціонерів засудили на 5 до 7 літ каторги. Багатьом членам Укр. Громади дали по 4 роки каторги, Андрієві Лівницькому 2 роки кріпости, а Шеметам по пів року. Виправдали кількох, в тім Огородного і Марію Лівницьку. Внесено апеляцію до Вищого Військового Суду, який по 9 місяцях засуджених звільнив, а решті карі були значно злагоджені.

Знов треба зачинати нормальне життя: переїздить до міста Канева, де Андрій Миколаєвич відчиняє адвокатську канцелярію на початку 1910 року. Але в 1913 р. постає земське зібрання, де вибрано його мировим суддею в Золотопільським повіті на Полтавщині. Як і треба було сподіватись, уряд не затвердив його як „неблагонадійного“ Відбулися повторні вибори, на яких його вже затверджено.

Почалася I Світова Війна, а за нею 1917 рік. „Наше життя різко змінилось. З тихого спокійного воно знов стало бурхливим, повним хвилювань“ . . Почалися зїзди — до них вибирають Андрія Лівницького: зпершу комісаром повітового, пізніше полтавським губерні-

яльним, а далі до Уряду. — Входить в організаційно-громадську працю і Марія Варфоломіївна: вступає на зібраннях, сходинах і конференціях. Стає головою виборчої Комісії до Установчих Зборів. Історію тієї доби — короткої, але бурхливої — не будемо тут пригадувати. Уряд, а з ним і Андрій Лівницький виїзять з Києва до Винниці, а потім до Кам'янця Подільського. Марія Варфоломіївна залишається з дітьми на Полтавщині під більшовицькою владою в невимовно тяжких умовах Вкінці з величезними труднощами Марія Варфоломіївна разом із дітьми в місяці лютому 1920 року перейшла польсько-більшовицький фронт і опинилася по той бік „залізної заслони“.

Почалося біженецьке життя на чужині і вже добігає сороковий рік його. Зпочатку у Варшаві, де Андрій Миколаєвич був головою Дипломатичної Місії, а після вбивства Симона Петлюри став президентом УНР.

Праця Марії Варфоломіївни приймає інші форми, цілком відмінні від тих, про які мріялося за молодих літ Вона стає вірною подругою свого чоловіка в тих тяжких роках емігрантського життя. Як почали вони спільно свою громадську і революційну працю на батьківщині, так і були вони разом в екзилі.

У крутіх подій, які на еміграції приймали не раз тяжкі, трагічні форми, коли багато людей міняло свої політичні погляди, коли колишні „вірні“ побратими губили своє лице і зневірювалися в боротьбі — вона була твердою опорою для чоловіка. — Шляхом неймовірних зусиль створила вона передусім „свою хату“, без якої так трудно жити, а якої у Лівницьких за ціле їх життя не було, коли не враховувати коротких перерв . Була то одночасно „всеукраїнська хата на еміграції“. Багато людей перейшло через їх хату за ті довгі роки. Вона була відкрита для всіх і кожний знайшов

Перелетні птахи

Стаю на перехресті і вгадую, до котрого з автобусів, що з'являються звідусіль і зникають у глибинах вулиць Нью Йорку мені сідати, щоб дістатись до Українського Інституту і то негайно, бо я вибігла з рямок Конгресу і мушу швидко вертатись назад.

Жінка, яку я запитала про число автобуса, починає марудно пояснювати мені каліченою англійською мовою, мішаючи італійські слова й вимахуючи руками. За мить мене оточує групка дорадників різного кольору, віку, полу і я вже ладна всідати до чоґонебудь і їхати кудинебудь, коли позаду мене хтось каже:

— Але ж автобус дуже інтелегентний і вас, дорога пані, завезе прямо на вулицю.

— О, дякую, але звідкіля... ви знаєте

— Знаю, пані, знаю, — ви з Австралії, правда? Бачите, я все знаю, вас ще з площі св. Юра, а вашого чоловіка ще з гімназії

— О, Боже! Що за зустріч! Тепер і я пізнаю вас

— Як жеж вам подобається Америка?

— Дуже подобається, я захоплена Америкою! відповідаю, заглядаючи до таксівок, що проїжджають повні й не зупиняються.

— Дивіть, захоплена? Що вам тут так подобається?

— Все! Все подобається.

там відраду, та підбадьоруюче слово. З подивом треба було дивитися, скільки невичерпної сили і енергії мала в собі маленька жінка, щоб дати лад тій великій хаті, щоб знайти для кожного сердечне слово

В 1957 році Марія Варфоломіївна переїхала з другого етапу еміґрації — Німеччини на американську землю й мешкає у своїй власній родині — у дочки, з внукою і правнуками. Але й тепер не складає рук, коли має безсумнівне право на відпочинок. Написала надзвичайно цікаві спомини про українську частину свого життя, які вже готові до друку.

Борис Лаврівський

— О, довго не будете носити таких рожевих окулярів! Я вам скажу, як воно в Америці: коли ви не є лікарем або інженером, а наприклад українським діячем або вченим, то для вас тільки одна праця: клинувати. А якщо ви захворієте й мусите піти до лікарні, то з вас здеруть такі гроші, що ви на гвалт здоровієте і біжите до праці і просите Бога, щоб змінив порядок речей, щоб люди йшли на той світ без допомоги лікарів. А як приходите з праці, то падете під дверима з утоми, а жінка вас переступає, бо спішиться на нічну працю, а як прийде безробіття, тоді починається біда

— Коли власне є біда: якщо працюєте, чи коли не працюєте?

— Ет знаєте, так зле і так недобре.

— Але наші люди живуть і бачу — зовсім непогано.

— Людина ж мусить якось ідесь жити. Вона не є лелекою, що змінє місце побуту кожного літа.

— Є одна країна, в якій треба поселитися: це країна наших духових цінностей, сказала я, але що вийшло якось надто патетично, то я сама засміялась зі своїх слів.

— Де ж вона, ця країна? Певне в Австралії, а може на нашому „давнтавні“! Ха-ха-ха!

Я знизнула плечима, мовляв вона може бути всюди й ніде.

— Наших цінностей — повторив мій співрозмовець. — Пані, Америка це котел, що в ньому вариться 160 мільйонів людей різних рас і народів. І річ лиш у тому, хто звартиться скоріш.

— Ех, таких кітлів є більше на світі. Для новоприбулої людини кожна країна є морем, що заливає її. Але є вартості, що і в морі впливають на верх, як олива, кажу вам! На нашому конгресі

— Чув, чув. Ми тут в Америці маємо різні моди. Була на кольорову фотографію, а тепер на конгреси. Зідуться люди з різних кінців світа, виголосять патріотичні промови, а потім хтось зачепить

Із Світового Конгресу Українського Жіноцтва:

Репортерка Нью Йорк Таймсу переглядає резолюції Конгресу з допомогою пп. Анастасії Бродін і Стефанії Пушкар.

From the World Congress of Ukrainian Women in New York: Mrs. Paterson from New York Times is getting data on the Congress from Mrs. Anastasia Brodin and Mrs. Stefania Pushkar.

ногою за котрусь „лінію поділу“ і вже... Посваряться і розідуться.

— А жінки не посварились. І неважно, що зіхались „із різних кінців світа“, але ще з різних „кітлів“, як ви це називаєте і з різних поколінь. Є там нові імгрантки і імгрантки „древніх епох“, уродженки Америки й Канади, а з Бразилії навіть приїхала з третього покоління

— Та може, як то кажеться — де чорт не може, там бабу пішло! сміється мій „давній“, новий знайомий, відкриваючи двері таксівки, що слава Богу, сама зупинилась біля нас, забалаканих. А то була б я погано спізналась на Конгрес і то на саме закінчення.

А тепер уже по Конгресі, за вас перестали думати і треба зачати думати самому. І дивне, що перша думка, яка приходить у голову, це — Америка. Яка ж справді — Америка? От, тепер мене притиснено до стіни. Не можна викрутитись сіном-соломою, бо ж як казав мій знайомий, людина повинна знати місце на землі. Людина ж не перелетний птах. Але мені здається, що ми власне є перелетні птахи. І що ми можемо жити на кожному клаптику землі, де лиш існує віра в людину, в українську людину і її духову міць.

І. П.

„Конгресова“ сукня

Ой, та заметушилось наше жіноцтво цілої Америки й Канади (хочу бути скромною й не переборщувати) що й цілого світу. Наближався Світовий Конгрес, а потім XII. Конвенція США! Обі важливі події спізнилися на один рік. Це ніби вже традиційна наша хіба, що любимо спізнатись на умовлений час. Але в цьому випадку рішала відносно Конгресу віддалі поселення наших 14 членів, а також фатальна 13-ка. На 14-го члена прийшлося доволі довго чекати, хоч він заявляв охоту вступити до СФУЖО вже п'ять чи навіть шість років тому. Але остаточне рішення прийшло доволі пізно, так що кандидатами були недовго, а саме прийняття наступило святочно та офіційно вже на самому Конгресі.

Скажу вам дискретно, що воно завжди так буває, коли зорганізоване жіноцтво засягає поради у чоловіків. Вони завжди бояться „жіночої конкуренції“ і всюди бачуть небезпеку „новітнього матрирхату“.

Та Бог із ними! Маю писати про конгресову сукню, а застрягла в політику. А тут наша строга і скупа редакторка не дасть мені досить місця і я про „сукню“ не докінчу, а це може читачок більше цікавити, ніж висока політика та закуліси Конгресу і Конвенції.

Зраджу вам ще одну таємницю. Ідея скликання Конгресу зродилась серед членів Управи СФУЖО в гарячі, літні дні минулого року. Не знаю, чи ми всі гарячкували при 100 чи навіть більше степенях Фаренгайта, вмліваючи на засіданнях у власному, ще тоді далеко не сплаченому домі США. Але ідея зродилась і чекала на чин. Здавалось, що часу на підготовку вистачає, бож цілий рік перед нами. Ми ще були під враженням конгресу Міжнар. Жін. Ради у Монреалі, який нам дуже сподобався і давай собі їх наслідувати! Рішили і розіхались. Голова до Монреалу, фінансова референтка до близького (3,000 миль) Едмонтону, а решта Управи мала стати головним виконавцем та організатором

цілого Конгресу із Студійними Днями та Святочною Сесією включно. Вибрали Нью Йорк, як метрополію світу (але не той „Ії Нью Йорк“ із повісті Д. Ярославської).

Ще вам скажу в секреті, що поштоухом до скликання Конгресу була грядуча XII. Конвенція США, яку відложено на рік, щоб не перешкоджати Конвенції ЗУАД-Комітету й УККА (жінки все є „джентлменами“). Ми були певні, що всі делегатки Конвенції США візьмуть спершу участь у Конгресі і не перечеислились, бо так і сталося. При цьому наша геніяльна фінансова референтка (яка вмє вести світову федерацію мінімальними коштами) вирішила, що і Світовий Конгрес можна відбути невеликим коштом, навіть у Нью Йорку, спровадити заморських делегаток, видати Конгресову книжку, жетони, прохарчувати делегаток, уладити зразкову виставку і ще заробити на цьому. Сам президент Айзенгавер повинен її заангажувати на свою фінансову дорадницю. Але тому, що вона з Канади, то відступаємо її радо генеральному губернаторові Мессі.

Але ж я маю писати про „конгресову сукню“! А знов загналась у „високу політику“. Пробачте, але це типовий „брак логіки“ у жінки, як нам його закидають чоловіки. Будьте спокійні і терпеливі, я дійду і до сукні, як редакторка не скреслить цих усіх наддатків через брак місця у журналі — під претекстом, що це — „нестравний матеріал“, як вона все каже. Хіба що додасть цілий аркуш з приводу Конгресу і Конвенції США. Тоді задовольть усіх, бо й друкарня заробить і читачки одержуть поширене, вакаційне число не лиш із сухими звітами, а й „пікантними“ подробицями. Я теж буду рада, що зможу описати все „від дошки до дошки“.

Але ще заки дійду до сукні, мушу вам написати, як проходила підготовка до Конгресу. Це треба десь закріпити для історії та до свіду. Але тому, що це з природи „нестравний матеріал“, то ж хіба

у фейлетоні його легше прочитати!

Конгрес і Конвенція вирішила Управа перевести модерним способом — працею Комісії. Одні вже були зорганізовані при СФУЖО, другі треба було творити. Одні діяли, другі дрімали. І давай це все урухомлювати, придумувати тематику, охоплювати якнайбільший круг діячок в Америці й Канаді!

Студійні Дні Конгресу мали відбутись у формі „панелю“. Сумніваюсь ще й тепер чи ініціаторки вповні зясовували собі, як такий „панель“ повинен виглядати. Але це новість і „панель“ (чуже слово!) зацікавив усіх. Конвенцію мали теж переводити при допомозі Комісії, бо цього вимагав уже на попередній модерний Дітройт.

І почались поїздки до Нью Йорку (бо ж не можна всього гуртувати у Філадельфії, на яку й так Нью Йорк вогнем дише, що сміє бути осідком декількох централей). СФУЖО віддало честь і Торонто, де зорганізовано майже всі Комісії СФУЖО рівнобіжно. Дотепер там існувала тільки Фінансова Комісія, яку зорганізувала вже декілька років тому фінансова референтка і витискала її як цитрину на всякі поїздки та інші спеціальні акції.

І почала наша редакторка свої поїздки до Нью Йорку, щоб урухомити Комісії Студійних Днів. Поїздки повторялись що два тижні, зачіпили й Ньюарк, де діяла Комісія Суспільної Опіки. Згодом треба було найняти кімнату у Нью Йорку, бо вже тих нічлігів стало більше і не можна було надокучати добрим знайомим, що хоч радо приймали, проте заздалегідь уже відчували „тягар“ Конгресу. У Філадельфії навіть постало підозріння що це не Конгрес, а якісь інші причини дали спонуку до тих частих поїздок. Цю плітку поширила, зобов'язуючи до найбільшої дискреції таки (як звичайно буває) найближча приятелька і співробітниця нашої редакторки, на-

зиваючи навіть особу її „зацікавлену“ Одначе це було тільки злобною пліткою, подиктованою звичайною жіночою заздрістю, а бідна редакторка їздила далше, вмлвала від засідань, зливи рефератів, тез і проектів резолюцій. Найбільше мороки було з Комісією Зв'язків, яка ні руш не хотіла „завязатись“. Також Комісія Молоді, як звичайно молодь, робила всякі несподіванки і майже до останку не дала вбгати себе в карби здисциплінованої праці. Зате й на Конгресі заблестіла несподівано на пленумі, як і оборонила успішно своїх позицій на Студ. Днях. О, відваги їй не бракувало! Те, над чим Програмова Комісія радила пів року, вони — оті молоді — розв'язали одним махом у своїх рефератах. Щастя, що голова Комісії вміє зберігати спокій, а модераторка так вміло покермувала увагою публіки!

Великою атракцією був також виступ жіночих хорів із поближких Відділів США із різноманітною програмою. Розділено їх на три різні виступи під час Конгресу і Конвенції. Та воно теж не пішло гладко. Почалось із того, що ні один із хорів не хотів співати гимнів, начебто замало поля для попису . . . А я думаю що це якраз найбільша честь, яку побідно виконав хор 11 Відділу США з Трентону і 66 Відділу США з Нью Гейвену. Та хори й їх репертуар стільки місця зайняли на засіданнях Управи, що касієрка Гол. Управи США навіть запитала, чи ми підготовляємо Конгрес і Конвенцію, чи якийсь концерт? Та всеж вкінці все вийшло добре і хори пописались гарною програмою та мальовничими строями і ми побідно з загальним признанням вийшли з цього „концертного“ Конгресу. Бо й виступи наших доповідниць були „концертові“ Спогади нашої голови розворушили далекі згадки, містоголови — пригадали короткий та успішний шлях СФУЖО. Головна доповідь перенесла нас на рідну землю й показала страдальний шлях української жінки. А слова фінансової референтки в „наших позиціях“ вказали на наше майбутне.

Взагалі ця наша фінансова референтка! Недавно тому зрадив

нам проф. Роман Савицький, що вона є здібною піаністкою, колись концертувала, а тепер вчить на цьому шляхетному інструменті нещасних дітей далекої Альберти, які може й не бачать тих „Вогнів“ Докії Гуменної, тільки свою грізну вчительку із сильним п'ястком, перед яким і Колегія СФУЖО у Філадельфії має респект — чи з огляду на його силу, чи з остраху за цілість тендітного американського стола, при якому відбуваються всякі засідання, поважні дискусії чи інші зустрічі.

О, цей наш стіл! Використовуємо його всебічно. Перед Конгресом і Конвенцією був він завалений стосами всяких паперів, об'їжників, запрошень та листів до всіх конгресменів і сенаторів із губернаторами включно. При ньому засідала й працювала безперерійно „Джінні“, симпатична американська журналістка, яку приєднала наша „срібнокоса“ містоголова. Джіні мала підготувати розголос Конгресу і Конвенції США. Вона працювала цілий місяць і в тому часі не

тільки вивчила докладно історію України, але збагнула тайну писання писанок, ліплення вареників і вивчила символічне значення калинового куща, що росте в городі США.

Не знаю, що саме так надхнуло Джіні, але розголос їй удався. Зацікавлення американського світу проявилось у зливі більше або менше випрацьованих привітів, що перевищило удвоє зацікавлення українського політичного світу нашим Конгресом. Завершилось воно внесенням вістки про наш Конгрес до рекордів Американського Конгресу. А увага наших „батьків народу“ була така слаба, що врешті нашій „срібнокосії“ урвався терпець і вона на бенкеті безцеремонно „зчесала“ чоловічу половину нашого роду. Добре, що присутній філолог наставив свою спину, добродушно взяв її гнів на себе, зачитувавши навіть давню веселу пісню „Була жінка мужика“, щоб урятувати гонор „батьків“ А тепер Ікер викручується в „Свободі“, стріляючи в шляхетних наших філологів (це все зі заздрости) та парафразуючи їх газдо своїм „Прости мене, моя мила“

Але де є „конгресова сукня“, скажете зовсім слушно? Воно й не дивно, що не можу вміститися з нею у цьому фейлетоні. Бо це не одна тільки, а цілих шість суконь однакового крою, матеріялу й кольору, що появились на чільних учасниках Конгресу і Конвенції. Подумайте, яка несподіванка! Дарма, що одна була куплена у Філадельфії, друга в Ньюарку, третя в Нью Йорку, а четверта у Дітройті. Всі були однаковісінькі! Один зловний фотограф (а їх було досхоchu в кулюарах) навіть запропонував, щоб зробити спільну світлинку в „конгресовій уніформі“ Але власниць тих суконь важко було зібрати, бо вони оминали нагоду зустрічі одна з одною. І тому вже не можу більше про них писати, бо зайняла доволі місця й боюся, що мене „випрутуть“ із Ред. Колегії. Вже й так заздрять мені що засіла аж два однакові пости в Управі СФУЖО і США. Треба бергтись!

Цьопа

Вакаційне

Хто не знає Гантеру?

Це чудова місцевість у горах Кетскіл Мавнтенс, де живе тепер велика і цікава українська вакаційна колонія. Дехто вже має тут свій літній дім, а інші, так як ми — „приїжджають на вакації“.

Тут можна зустріти знайомих з усіх сторін США, а то й Канади. А діти й молодь знайомляться між собою і творять свої товариські, а то й приятельські гурти. Ще одна велика користь із цього нашого літництва!

Недалеко Гантеру розбудовується наш новий літніський центр, — знане нашої громаді т.зв. „інженерське озеро“. І тут незадовго залунає сміх наших дітей і молоді, яких родини примістяться на літо довкруги цього озера.

А ми розбили свої „вакаційні шатра“ на „Куликівці“.

„Куликівка“ — це садиба панства Куликів, положена далеко від міста, серед чудових гір, над самим гірським потоком, що шумить неначе в Карпатах. І не тільки шум потоку, але й атмосфера в цьому домі зразу огорнула нас своїм теплом. Ми жили спільно з господарями в повноті веселого настрою та різних цікавих своїм змістом переживань. Про них хочу дещо тут розказати.

Були на „Куликівці“ інтересні люди — але рішуче перше місце належить „бабуні“. Бабуня — це мати господині дому і справжня господиня на всю ферму. У неї велике привязання до землі, біля якої вона працювала від раннього ранку до пізнього вечора, любов до своєї родини і велика життєва мудрість. До цієї бабуні й ми нераз ходили на пораду.

Бабуня раненько починала свій день із псом „Босим“ біля своїх грядок і пізно закінчувала свої зайняття, все здорова, весела, готова на розмову про свої улюблені грядки.

Крім бабуні й інших членів родини жила в цій лісовій хатині — яку ми з огляду на її минуле звали „курником“ — одна з її внучок, Маруся. Молода, талановита дівчина влаштувала тут свою ро-

бітню. Тут розложені олійні картини, акварелі, кераміка та інші твори мистецтва.

Якось випадково попала мені в руки світлина Марусі в зовсім незвичній ситуації, коли губернатор стейту Нью Джерзи Р. Мейнер вручав їй першу нагороду у стейтовому конкурсі за проект і виконання емблеми для акції допомоги фізично упослідженим. У такій великій конкуренції, де брали участь учні всіх середніх шкіл стейту — українка Маруся Кулик здобула першу нагороду. Про те ми подали торік вістку у Нашому Житті. Маруся є ученицею Клифтон Гайскул, де вчиться малярства, а в майбутньому хоче вчитися і працювати в ділянці прикладного мистецтва. Можемо побажати Марусі витривалости в цьому намірі, щоб вона, не зважаючи на відзначення, зосталась усе тією привітною і скромною дівчиною, яку ми всі знаємо з чарівних гір Гантеру.

А над потоком коло Куликівки малюють малярі. Інтересний образ, що ми його схоплюємо на фільмову ленту. Там живими олійними фарбами орудує Михайло Мороз, а коло нього його учні — редактор Омелян Ревюк, Маруся Кулик, Роксоляна Лучаковська. Всі працюють і в усіх один і той самий мотив, а яка велика різниця у підході до теми! Кожен із них дивиться на природу власними очима, інтерпретує її на свій лад, а в висліді перед нами вириваються дивні різниці у їхніх працях, що зраджують або досвідченого мистця, то знов зусилля початківців, спроби шукань молодих та яких серйозних змагунів! А все те надхнене неабияким талантом!

На річці спокій. Даруся, Христина і Мелася будують свої замки з піску, каміння і власної фантазії. Філько і Данко будують мости, а малий Адріянчик і Орчик „допомагають“ то одним, то другим. Усі однаково перейняті цим.

Можна лиш подивляти ту картину, а потім спокійно відійти, щоб

не заколючувати спокою тим, що працюють і тим, що бавляться.

Минало гарне й запашне гірське літо. Під вечір стояли ми обидві з бабунею біля грядок, дбайливо плеканих на взір наших городів у рідному краю. Усе було на тих грядках, все пишалось і цвіло, бо все було плекане з такою любов'ю . . .

І був на тих грядках льон синій, що так дуже нагадує наші поля. У задумі дивились ми з бабунею на цю малу грядочку й кожна з нас думала про своє . . . Я полинула думками у наш давній город, де було завжди стільки синього квіту. Усе стало в уяві, як живе церковця, і приходство в Перерослі, квітник — город — а серед них сині квіти льону.

Але слова бабуні збудили мене з задуми — „а на другий рік будемо мати ще й терлицю, казав Філько, що зробіть“.

Ці слова повернули мої думки з Переросля до Гантеру.

— Так, бабуню, буде терлиця — сказала я голосно, а в душі зродилось переконання, що все буде у людей із такою вірою і любов'ю до своєї землі і до всього свого.

Відпочаті і вдоволені покидали ми гори, які почали вкриватись уже золотом осені. Залишали гарних людей і все приємне, пережите в часі літа.

Там усі ми здобули — крім сил і осмаленої шкіри — ще й багато духовних цінностей, з якими легко буде провести грядучий, повен трудів і змагань, але все таки цікавий рік праці.

Лідія Гладка.

ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ та ПЕРШИХ КЛЯС ШКОЛИ

Літо	70 ц.
Зима	50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри упорядкувала Марія Юркевич
Замовляти в ЦЕНТРАЛІ СУА

Постаті Конгресу

Обеднання Українських Жінок Венесуелі вислало аж дві представниці. За старшиною приступаємо до п-ні Галини Коваль, яку багато зорганізованого жіноцтва знає. Вона ж довгі роки невтомно працює!

П-ні Галина Коваль — киянка. Вже малою дівчинкою виявила музикальні здібності й через те рано вступила до консерваторії в класі фортепіану. Вийшла заміж дуже молодою. Праця повела її чоловіка (він був агрономом) до Петербургу, де подружжя прожило кілька літ. Тут пані Галина студювала на Бестужевських Жіночих Курсах, які й закінчила в ділянці природознавчих наук.

А потім час нашого державного Відродження у Києві! Чоловік пані Галини став професором Політехн. Інституту, а пані Галина кинулась у вир громадського життя, що розбудовувалось. Співала у хорі Кошиця, заки він виїхав у турне, працювала в Раді Укр. Кооператив. Це стало її „громадським хрищенням“, що дало напрям на все життя.

На еміграції жила спершу у Берліні, а потім у Празі. У 1927 р. помер проф. Коваль і п-ні Галина

П-ні Галина Коваль, голова Контр. Комісії ОУЖ Венесуелі.
Mrs. Halina Koval, President of the Audit Committee of Ukrainian Women's Organization in Caracas, Venezuela.

залишилась сама із доростаючим сином. Коли він покінчив студії, вона виїхала до Парижа. Та як у Берліні, так і в Празі п-ні Галина включилась у працю Укр. Жін. Союзу. Відомо, яку велику діяльність виказав він. Це була допомога емігрантській громаді, українській гімназії, школі, а потім відкриття їдальні, що стала своєрідним центром українського життя. У Парижі не вдалось цього перевести, бо в великому місті українці жили розкинено. Щойно по 2. світовій війні, коли нашого жіноцтва прибуло, тоді в 1945 р. постав Союз Українок Франції, що його п-ні Галина Коваль очолювала. У книжці Конгресу відмічена вся його багата діяльність.

Але їй судилась дальша еміграція. Разом із сином та його родиною виїхала в грудні 1947 до Венесуелі. Початки Обеднання Українських Жінок у Каракасі описані знову ж у книжці „Українка у вільному світі“ Із того бачимо, яку видатну роль відіграла в тому п-ні Галина Коваль.

Тепер вона вже не очолює Обеднання, втягаючи молодших жінок до праці. Але дбає про хід роботи на пості голови Контр. Комісії. ОУЖ Венесуелі й далі відчуває її міцну і благодійну руку. Гурток жіноцтва змалів через виїзд та всеж продовжує роботу і в малому гурті. Це все завдяки охоті й досвідіві невтомної пані Галини Коваль. Молодою жінкою вона виїхала з рідного краю, але раз запалений вогонь посвяти горить і досі в її душі.

Поміж делегатками Конгресу помітне місце займала висока жіноча постать. Погідне обличчя у вінчане буйним білим волоссям. У її виступах помітна самопевність досвідченого організатора й промовця.

Це представниця Організації Жінок Англії п-ні д-р Ірина Калюжна. Життя її багате в осяги й

Д-р Ірина Калюжна, голова Контр. Комісії ОУЖ Вел. Британії.

Mrs. Irene Kaluzhny, M.D., President of the Audit Committee of Ukrainian Women's Organization in Great Britain.

переживання. Родом із галицького Поділля вона вчилась у гімназії в Рогатині, а матурувала у Львові. Була учасницею наших визвольних змагань у рядах УГА та нагороджена в 1928 р. „пропам'ятною відзнакою“ У 1921 р. записалась на медичний факультет Укр. Тайного Університету, але медичні студії закінчила у Празі в 1930 р. По фаховій підготові на чеських клініках і шпиталях виїхала на Карпатську Україну, де працювала аж до літа 1939, як лікарка. У тих роках викладала першу поміч у пластових таборах, брала участь в організуванні курсів Міжнар. Червоного Хреста, читала лекції на медичні теми в горожанських школах.

Славні дні зриву Срібної Землі в березні 1939 р. прожила в Севлюші і Хусті. Не бажаючи покидати шпиталю з раненими вояками, вона не пішла на еміграцію. Незабаром мусіла шпиталь передати мадярській владі, однак багатьох вдалось оберігти. Дальше працювала в Евакуаційній Канце-

Виставка жіночої творчості

Ідея виставки лучиться з кожним Конгресом. Та з Конгресом СФУЖО, що лиш у великих відступах часу може згуртувати чільних українських діячок, це виставка особливого значення.

Комісія Виставки оснувалась ще весною. На чолі її станула культ. освітня референтка Окр. Ради п-ні Марія Головей. Референтками стали: п-ні Марія Ржепечька (картини), др. Ма-

лярії в Хусті, яка була створена для рятування тих, що не були уроженцями тієї землі. В літі 1939 разом із усією Канцелярією виїхала до Праги, сповнивши хоч частинно наложене на неї завдання.

Роки війни проминули бурхливо. Брала участь у Допомоговому Комітеті й інших українських установах. Це був переломовий час, а Прага — перехрестям різних доріг. Не все, що робилось, можна вже оголошувати.

По окупації Праги большевицькими військами заарештовано др. Ірину Калюжну. В наслідок старань і заходів у представника американської влади у Празі її звільнено і з двома діточками (донею і небогою). Вона виїхала до Баварії. Там працювала, як лікарка у таборах. Рік пізніше ще раз була у Празі й востаннє бачилась тоді з сл. п. Зінаїдою Мірною, яка передала їй свої доручення.

У 1951 р. переїхала з родиною до Великої Британії. Там уже не могла фахово працювати. Але зате з неменшим запалом приложила своїх сил до громадської роботи. У 1957/58 очолювала Організацію Українських Жінок, яка начислює тепер 18 Гуртків. Кожен Гурток відвідала „пані доктор“ і немає членки управи Гуртка, з якою вона не була б знайома. Тепер очолює контр. комісію ОУЖ і з тієї позиції стежить і піддержує працю організації.

Гідну представницю вислала Організація Українських Жінок Вел. Британії на Світовий Жіночий Конгрес. Немає багато лікарок у рядах жіночого руху, але до тих небагатьох можемо з радістю зачислити др. Ірину Калюжну з Лондону.

рія Кобринська (література), п-ні Оксана Кравченко (вишивки), п-ні Ізидора Левкович (писанки), п-на Оксана Вікул (кераміка). По довшій дискусії устійнено плян. Виставка Жіночої Творчості мала б показати сучасну дію наших мисткинь. Отже натиск покладено на теперішні твори у кожній галузі. Це на те, щоб поруч із

лість. Вважаючи всеж таки, щоб кожна мисткиня виступила окремо й суцільно зі своїми творами.

Хто виставляв, спитається.

Біля 40 письменниць, поеток і публіцисток надіслали свої твори. Окремий куток був присвячений українським ученим, де пишались твори проф. Н. Василенко-Полонської, Н. Осадчої-Янати й О. Василевої. Особливе зацікавлення викликала нова антологія української літератури пор-

Перед відкриттям Виставки Жіночої Творчості:

Зліва стоять: пп. Стефанія Савчук, містоголова СФУЖО, Олена Залізник, голова СФУЖО, Марія Головей, голова Комісії Виставки, Ольга Горачук і Олена Лотоцька, містоголови СФУЖО.

Світлана М. Ільницький

Before the opening of the Exhibition of Arts and Crafts at the World Congress of Ukrainian Women in New York. From left to right: Mrs. Stefanie Sawchuk, President of the Ukrainian Women's Organization in Canada, Mrs. Olena Salisniak, President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, Mrs. Marie Holovey, Exhibit Committee Chairman, Mrs. Olga Horachuk, President of Ukrainian Women's Organization in Brazil, Mrs. Helen Lotosky, President of Ukrainian National Women's League of America.

громадською готовістю і зрілістю української жінки виявити також її дію на мистецькому полі.

Референтки взяли до праці під керівництвом голови. Пішли листи до письменниць, образотворчих мисткинь, окремим закликом звернулись до вишивальниць, керамікарки і писанчарок. Почалось листування, стали приходити посилки.

Кімната для виставки, яку готель поставив до розпорядимости, виявилась надто малою. Але Комісія запросила до влаштування її паню Мирославу Гординську, а та вміє вишарувати простір і з найменшого кутка. Книжки й картини подано відособлено. Але народне мистецтво вона сполучила в одну гармонійну ці-

тугальською мовою, видана заходами Віри Вовк.

Картини виставили 24 малярки, що надіслали 42 образи. Це були — К. Антонович, С. Базюк, М. Дачишин, О. Дядинюк, Л. Грицан-Сушків, С. Зарицька, Х. Зелінська, Н. Климовська, Т. Княгиницька-Душенко, К. Кричевська, М. Краснопис, О. Кононенко, Р. Лучаковська, Г. Мазепа, О. Монастирська, Н. Мудрик-Мриц, З. Подубинська, І. Прийма, І. Шухевич.

Їх твори виставлялись у великій залі і в більшості залишились до осінньої Виставки Образотворчих Мисткинь, що її влаштовує 64 Відділ США.

Писанчарок було 16. Це були — Ніна Булавицька, Оксана Вікул, Марія (Докінчення на ст. 16)

Спалення моргеджу

Моргедж Дому СУА має свою довгу історію. Вона тягнеться від 1953 р., отже цілих шість літ!

При купівлі Дому у 1953 р. затягнуто позичку у сумі 8,000 дол. у „Провидінні“, як воно звичайно при закупах буває. Її сплачується квартальними ратами враз із відсотками. Було б легко сплачувати, коли б Централь платила чинш за бюрове помешкання. Але чинш тільки підніс би її адміністративні кошти!

Отже треба позбутись довгу. Над цим кілька разів застановлялась Екзекутива СУА.

XI Конвенція ухвалила добровільні пожертви Відділів (25 дол.) і членок СУА (1 дол.) Це трохи допомогло. Однак не всі вивязались із цього. Треба було більш інтензивної акції.

Зродилась ідея „цеголок“ Невеликі, цеглясті папірці немов символізували ту цеглу, що з неї побудований Дім СУА. Неначе легше було розпродати їх на відому ціль. І вислід „цеголок“ став напливати до Централі. В міру того, як вони приходили, зменшу-

валась сума моргеджу у „Провидінні“

Щоб прискіпити можливість спалення моргеджу, Екзекутива взяла під розвагу ще одну можливість. Уділовці Дому СУА були співвласниками його і мали шери, які могли кожної хвилини відкликати або відпродати. А що коли б ці шери перемінити на пожертви? Тоді Відділи стали б не тільки співвласниками, але й **фундаторами** Дому СУА і їх наймення були б умуровані на спеціальній таблиці в залі Дому.

Обі акції ішли рівнобіжно і себе доповняли. Як радісно було відноувати, що знов один Відділ надіслав належність за цеголки, а ось другий здеклярував свій шер на фундацію Дому СУА! Сума довгу все зменшувалась. А чи буде досить того, щоб можна спалити моргедж? Так хвилювалась Гол. Управа аж до самого кінця. І коли вже показалося, що це станеться, тоді „спалення моргеджу“ вставлено, як окрему точку у програму XII. Конвенції СУА.

І врешті настала ця хвилина.

Дім СУА у Філадельфії, якого моргедж спалено на XII Конвенції СУА у Нью Йорку.

The UNWLA building in Philadelphia, whose mortgage was burnt at a special ceremony during the XII Convention in New York.

Із XII. Конвенції СУА у Нью Йорку:

У спаленні моргеджу взяли участь — пп. Пелагія Малиновська (42), Олена Лотоцька, голова Централі, Євгенія Задорожна (42), Анна Настюк (28), Анна Сивуляк, касієрка, Катерина Мураль, містоголова, Анна Нуджін (2).

From the XII UNWLA Convention in New York:

Burning of the UNWLA Building mortgage at the XII Convention. Participating were from left to right: Mrs. P. Malinowsky (Branch 42), Mrs. Helen Lototsky, UNWLA President, Mrs. E. Zadorozhny (Branch 42), Mrs. Anna Nastiuik (Branch 28), Mrs. Anna Sywulak, UNWLA Treasurer, Mrs. Katherine Mural, Vice-President, Mrs. Anna Noogin (Branch 2).

Провід того акту перебрала голова СУА п-ні Олена Лотоцька. Касієрка Союзу Українців Католиків „Провидіння“ п-ні Стефанія Вовчок привітала Конвенцію і зложила копію моргеджу, призначену на спалення, на відповідну підставку. Пані Лотоцька покликала чільних членок СУА для переведення того акту. Це були ті членки, що їх Відділи закупили найбільше уділів, або й самі зложили уділи чи уділили позичок. На підвищення вийшли пп. Катерина Мураль, містоголова, Анна Сивуляк, касієрка Гол. Управи, Анна Настюк, голова 28 Відділу, Анна Нуджін, секретарка 2 Відділу, Євгенія Задорожна, містоголова і Павлина Малиновська, касієрка 42 Відділу СУА. Всі зосередились біля стола з підставкою, де лежав цей важливий папір.

П-ні Анна Сивуляк запалила сірничок. Ще хвилина, полум'я загорілось, бухнуло вгору і з документу залишився тільки попіл. Згорів наш довг! Старанням наших рук, наших голів і наших сердець стопився він, щоб пере-

†
Посмертна згадка

КЛІВЛЕНД, ОГАІО

Сумно і прикро прощатись із рідним навіки. Але біль стискає серце, коли прощати треба в да-

леку дорогу молоду, життєрадісну й готову до праці в суспільстві людину. Першою секретаркою новоствореного нашого 33 Відділу СУА була **Павлина Мазур**. З запалом молодого патріотки взялась вона за працю у товаристві, точна у виконанні обов'язків, все охотна другим послужити. Змінялась Управа Відділу, а впродовж кількох літ секретарка все була та сама. Аж доки жорстока недуга не підірвала її молодого організму і не поклала на смертну постель. Восени, в листопаді мин. року, коли листки з дерев покривають золо-

дати в руки СУА чистий Дім без довгу.

А потім уже, коли втихомирилась заля і зсипано попіл до мішочка, вийшла на підвищення п-ні Олена Залізник, голова СФУЖО. Щирими словами вказала вона на значення того нашого Дому. Це єдиний будинок у вільному світі, що є власністю жіночої організації. У ньому вітає душа української жінки, у ньому кується її незалежна думка і формується її майбутнє. Можемо бути горді на те, дорогі Союзянки!

том землю до сну, відпроварили ми її також на вічний сон. Рідня, приятелі і члени СУА. В жалю залишила вона чоловіка Володимира, нелітню донечку Вітю, батьків, рідню і цілу громаду своїх однодумців у праці в СУА.

Спи спокійно, дорога Посестро!

І. С., пресова референтка

БРОНКС, Н. Й.

По довгій недужі відійшла від нас навіки наша членка **Євгенія Мазур**. Походила з родини Пасевичів у с. Городище, пов. Тернопіль. Нар. у 1879 р. прибула до Америки в 1910 р. У давніших роках була дуже активна в 8 Відділі, особливо в початках його існування. Покинула у глибокому смутку дочку Мирославу й сина Володимира. Похорон відбувся дня 29. лютого в Ньюарку, де Покійна останньо замешкала з дочкою й сином. Наш Відділ нажалі запізно дістав повідомлення, щоб взяти участь у похороні. Але подбав про Службу Божу за упокій її душі. Нехай вільна, американська земля буде їй легкою!

Софія Штига
секретарка

ВИСТАВКА ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТІ

(Докінчення зі ст. 14)

Гаврих, Марія Григорчук, Ольга Грицай, Ольга Горачук, Віра Гумовська, Марія Дрогомирецька, Олена Кузьмінська, Оксана Лятуринська, Ірина Мадай, Ярослава Малюца, М. Маляк, Олена Осідач, Н. Ошудляк, Люба Перчишин, М. Семенюк, М. Сохацька, М. Сурмач.

Керамікарок було 7. Це були — Наталія Стефанів, Марія Хомин, Оксана Лятуринська, Ольга Грицай, Т. Осадца, Софія Анна Клос, Н. Ошудляк.

Жюрі мало нелегке завдання. Комісія запросила до нього тт. Стефанію Пушкар, Марію Велигорську і проф. А. Малюцу. Переглянувши експонати жюрі відзначило в різних галузях таких мисткинь:

В образотворчому мистецтві:

СОФІЮ ЗАРИЦЬКУ за плекання мистецьких традицій, **ГАЛИНУ МАЗЕПУ** за виймкове поєднання українських традицій із сучасним мистец-

твом і **ЛІДУ ПАЛІЙ** за студіювання українських мистецьких традицій.

У прикладному мистецтві, в длянці писанчарства:

ІРИНУ МАДАЙ за зберігання символічних народніх мотивів, **ОКСАНУ ЛЯТУРИНСЬКУ** за індивідуальне творче розроблення народніх мотивів і **ЛЮБУ ПЕРЧИШИН, СЛАВКУ СУРМАЧ, ОЛЕНУ ОСІДАЧ, і М. ГРИГОРЧУК** за майстерність виконання.

У длянці вишивки: відзначено паню **СЕМЕНЮК** за примінення до сучасного жіночого одягу, паню **ФЕДИШИН** за вдале примінення мало поширених мотивів і п-ню **ГРЕЧАНУ** і п-ню **М. ЄВСЄВСЬКУ** за найкраще примінювання східно-українських народніх зразків.

У длянці кераміки відзначено: п-ню **Марію ХОМИН** за найкраще примінення трипільських форм і орнаментики, як і інших стилевих керамічних форм і орнаментальних мотивів і п-ню **НАТАЛІЮ СТЕФАНІВ** за вдале експериментування формами і матеріялами в кераміці.

Відзначеним вручено грамоти композиції й виконання **Марії Морачевської**.

Виставка Жіночої Творчости знайшла цікавий відгук у пресі, де її обговорено в „Нашому Шляху“, „Америці“ й „Свободі“. Це був перший повний перегляд мистецької творчости української жінки, опертий виключно на її теперішніх осягах у вільному світі.

Л. Б.

ОБІЗДКА ДЕЛЕГАТОК СФУЖО

Про виступи делегаток СФУЖО багато пишеться в цьому числі. Та їх раді почути й усі жіночі гурти, розсіяні по всій країні. Бо ж тільки одиниці мали нагоду бути на Конгресі СФУЖО і Конвенції СУА та відчути звязок із усім українським жіноцтвом у вільному світі.

Оцей звязок хочемо передати всім Окружним Радам СУА. Незабаром почнеться обіздка двох делегаток — п-ні **Олександри Бойко-Сулими** й **Ірини Пеленської**. На місцях вони зможуть поділитись своїм багатим досвідом та проблематикою своїх країн із зорганізованим жіноцтвом Америки.

Докладний розподіл їх обіздки подамо обіжником.

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Одинадцятий рік видання

Число сьоме-восьме

По Конгресі СФУЖО

Світовий Конгрес Українського Жіноцтва, скликаний і приготований Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій, перейшов блискуче і виявив велику моральну й організаційну силу українок у вільному світі. Це був найбільший конгрес, щодо участі делегаток із різних країн, що відбувся після 2-ої світової війни, поза межами України.

Конгрес в першу чергу виявив єдність українського жіноцтва у боротьбі за українську ідею. Українки у вільному світі без різниці країни і часу поселення, визнання чи партійної приналежності та молодь тут роджена чи поселена вважають за потрібне підтримати змагання українського народу на самостійне, державне життя. Постійний наступ московського комунізму на Україну знаходить протест серед жіноцтва та змагання боронити прав українського народу. Зокрема Конгрес присвятив увагу тяжкому положенню української жінки на рідних землях і її непосильній праці для комуністичної системи. Вивіз жіночої молоді на цілині землі Казахстану (Сибіру) та новий мовний закон, що вдаються у живучість українського народу викликав глибоке зацікавлення і рішучий та одностайний протест цілого Конгресу.

Дальшим успіхом є те, що Конгрес виявив велику організаційну силу українок у вільному світі, — як бази для їх діяння. В кожній країні, де поселилися українки, постали жіночі організації, що вкорінилися глибоко, даючи великий вклад праці в громадське життя спільноти і здобуваючи також громадські позиції в країнах поселення. Вже сама численна участь делегаток членів-організацій дала доказ великої організованості.

Із 14 краєвих організацій, членів СФУЖО, що працюють в 11 країнах, були заступниці 11 організацій і лиш 3 члени заступлені були писемними привітами. Це був зворушливий і будуючий момент на Конгресі, коли представниці 11 організацій вітали Конгрес, заявляючи свою духову й організаційну єдність в ім'я праці для українського народу.

Цей спільний привіт закінчено привітом на Україну — як вияв духового і кровного звязку.

Конгрес розглянув організаційні труднощі в поодиноких країнах. З того звіту можна мати образ цієї величезної праці, яку жіночі організації виконали в користь своєї спільноти. Ділянки праці жіночих організацій є майже однакові у всіх країнах — за те різний підхід методи в кожній з них.

Проблеми програмової і практичної діяльності обговорено на Студійних Днях. Підготовано їх на протязі року в різних країнах, а Студійні Дні були лише завершенням тієї праці. Цей обширний матеріал, що наświetлює усі ділянки жіночої праці, стане основою дальшої діяльності і предметом студій в комісіях СФУЖО. Рівень їх був дуже високий і слідно було працю визначних фахівців, як і досвід довголітніх працівниць.

Великим досягненням була **участь молоді в Конгресі**. Молодь мала окрему сесію і виявила свій власний підхід і становище до України, що був однозгідний зі становищем Конгресу. Виявила такі ж думки про біжучі проблеми праці в країнах поселення.

Конгрес виявив також прихильність в жіночому рухові великої кількості **замітних особистостей, фахівців і вироблених працівниць**. Це велика цінність в організації, бо треба пам'ятати, що ряди пе-

редових діячок українського жіночого руху прорідились. Багато їх згинуло в другій світовій війні, деякі відійшли через вік і втому. Ті, що осталися, працюють далі, вкладаючи свій досвід у працю організацій, але головні кадри теперішніх працівниць, — це жінки в силі віку, які на протязі 10 літ набули великого досвіду в праці жіночих організацій уже в нових країнах поселення.

Дальшим позитивним явищем — це участь у працях жіночих організацій **жінок молодого покоління, народженого в країнах поселення**. Це свідчить про велике привязання української жінки до своєї Церкви і народу.

Конгрес виявив, що десятилітня праця СФУЖО дала поважні успіхи. Українки у вільному світі гідно відзначили 75-ліття жіночого руху. Участь у ньому поважних сеніорок того руху, досвідчених працівниць теперішнього часу і молоді та участь близько 400 осіб в нарадах вказує, що український жіночий рух живий, має свою питому вагу, і продовжує свою діяльність у вільному світі. Кличем Зізду було — єдність українок у вільному світі. Українське жіноцтво зуміло виказати і переконати суспільство — що це не тільки клич, але **ідейна сила**, на якій в будучому сперта буде праця СФУЖО — доки провід укр. жіночого руху не перейде на Рідні Землі.

І. Павликовська

Вже вийшло з друку:
Ірина Павликовська
НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ
Нарис історії жіночого руху
Багато ілюстрована книжка.

Ціна 1 дол.
замовляти в Централі СУА.

Студійні Дні СФУЖО

Далекі простори не дають членам організаціям змоги до особистих зустрічей і обміну думок. Тому використано нагоду Світового Конгресу Українського Жіноцтва, щоб розглянути проблематику тієї праці та дати змогу всім делегаткам зайняти становище до неї.

Студійні Дні відкрито дня 24. червня в Укр. Інституті Америки. Народи пробігали в Комісіях. Кожну ділянку праці жіночих організацій Комісія розглянула й підготувала у формі коротких рефератів. По відчитанні їх кожна доповідниця висунула тези своєї ділянки, які присутні під час дискусії доповнювали заввагами. Виступ Комісії провадила її голова, або запрошена модераторка.

Першим був виступ КУЛЬТ.-ОСВІТ.-НБОУ КОМІСІЇ. Народи відкрила голова п-ні д-р Софія Карпінська й передала провід модераторці п-ні Анні Марії Баран із Саскатуна. З черги прочитано доповіді „Відношення жіноцтва до літератури й мистецтва“ (п-ні мгр. Н. Чапленко), „Доповіді в жін. організаціях“ (п-ні Марія Стефанів), „Дописи про працю в жін. організаціях“ (п-ні інж. Лідія Бурачинська), „Народне мистецтво у нашому побуті“ (п-ні Наталія Гладішовська, в її відсутності відчитала п-ні Оксана Вікул), „Плекання народніх звичаїв“ (п-ні мгр. Ізидора Левкович), „Імпresi в жін. організаціях“ (п-ні Ольга Соневицька). Дискусія була дуже о-

живлена і внесла деякі нові моменти в тези Комісії.

Дальші наради проходили рівночасно в різних кімнатах. Це були КОМІСІЯ ЗВ'ЯЗКІВ І ЕКОНОМІЧНА. Народи Комісії Зв'язків відкрила голова п-ні Л. Бурачинська і передала ведення модераторці п-ні Олені Процюк. Слідували доповіді: „Можливості зв'язків СУА“ (п-ні Іванна Бенцаль), „Нац. Рада Жінок Америки“ (п-ні Олександра Різник), „Щоденний контакт із довіллям“ (п-ні Павліна Різник), „Нав'язання зв'язків у Бразилії“ (п-ні Марія Душник). Ці доповіді членів Комісії завершила модераторка оглядом теорії і практики дипломатичної служби. Голова Комісії дала короткий перегляд праці членів-організацій. Дискусії не було.

ЕКОНОМІЧНУ КОМІСІЮ відкрила голова п-ні Олена Трофимовська. На підставі зібраних анкет вдалось Комісії опрацювати економічне положення української жінки у вільному світі. Огляд ситуації в США відчитала п-ні Ярослава Олесницька, в Канаді п-ні Софія Барабаш, в інших країнах п-ні Лідія Гладка. Висновки цього подала п-ні О. Трофимовська. Дискусія була дуже оживлена і внесла дещо нового в тези доповідниць.

Дня 25. червня рано почала радити ПРОГРАМОВА КОМІСІЯ. Її відкрила голова Комісії п-ні інж. Стефанія Пушкар, пояснюючи головну тему наради п. н. „Єдність українки у вільному світі“. Осягнувши формальну єдність

жін. організацій у СФУЖО, Програмова Комісія бажала цю сторінку поглибити і скріпити й через те розглянула головні лінії розеднання, що проходять крізь наше суспільство. Доповіді обіймали „Віровизнанева лінія розеднання“ (п-ні д-р Наталія Пазуняк), „Регіональна лінія розеднання“ (д-р Євгена Єржківська), „Різні хвилі еміграції“ (п-ні Софія Онуфрив, в її відсутності відчитала це п-ні К. Гардецька), „Соціальна лінія розеднання“ (п-ні Марія Біляк) і „Партійно-політична лінія розеднання“ (п-ні мгр. Оксана Генгало). Дискусія розгорнулася широко і ще більше насвітлила потребу притупити чи знищити оті лінії, що пробігають через жіночий загал.

Черговою нарадою був виступ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ. Його відкрила голова Комісії п-ні Марія Біляк і передала ведення модераторці п-ні Стефанії Савчук. Темою Комісії були організаційні проблеми членів-організацій. Їх реферували: п-ні Стефанія Пушкар за СУАмерику, п-ні мгр. Ірина Пеленська за СУАвстралії, п-ні мгр. Оксана Генгало за Укр. Зол. Хрест, п-ні д-р Ірина Каложна за ОУЖ Англії, п-ні Ольга Горачук за ОУЖ Бразилії, п-ні Емілія Слосар за ОУЖ Венезуелі, п-ні Анна Прийма за ЛУКЖ, Канада, п-ні Стефанія Бубнюк за ОУК, Канада, п-ні Олександра Сулима за ОУЖ Німеччини і п-ні Ірина Дурбак за СУФранції. Дискусія була дуже оживлена й виказала наскільки ці проблеми однакові в усіх жіночих організаціях, але все ж таки різні завдяки умовам країни. Хоч Комісія перед тим не могла спільно працювати й підготувати цей виступ, проте він пройшов вдатно завдяки вмiлому проведові модераторки.

Обширний огляд стану членів-організацій зладила орг. референтка СФУЖО п-ні Марія Біляк.

Увечорі Комісії знов радили рівночасно. КОМІСІЮ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ відкрила голова її п-ні Олена Гординська і передала провід модераторці п-ні мгр. Марії Квітковській. Слідували доповіді — „Модерна суспільна опіка“ (п-ні мгр. Надія Шмігель), „Допомога матерям“ (п-ні Лідія Гладка), „Допомога старим і хворим“ (п-ні Олена Гординська), „Допомога залишенцям“ (п-ні Оксана Равш), „Допомога українцям у Польщі“ (п-ні Ольга Муссаковська), „Здобування фондів“ (п-ні Олена Назар). Про працю Комісії (Докінчення на ст. 21)

Із Студійних Днів СФУЖО у Нью Йорку:

Комісія Зв'язків починає своєї наради. Зліва доправа: пп. Марія Душник, Павліна Різник, Олена Процюк, модератор, Лідія Бурачинська, голова, Олександра Різник, Іванна Бенцаль.

Світлив М. Ільницький

From the Study Days of the World Congress of Ukrainian Women in New York. The Public Relation Committee: From left to right: Mrs. Mary Dushnick, Mrs. Pauline Riznyk, Mrs. Helen Prociuk, moderator, Mrs. Lydia Burachynska, Chairman, Mrs. Alexandra Riznyk, Mrs. Janett Bencal.

Президія й делегатки Світового Конгресу Українського Жіноцтва у Нью Йорку:

Сидять зліва: пп. Ольга Горачук, д-р Ірина Калюжна, Стефанія Савчук, Ганна Франко-Ключко, Ізидора Косач-Борисова, Олена Залізник, голова СФУЖО, Ганна Дмитерко-Ратич, Ольга Коренець, Олена Лотоцька, Олена Чехівська, Олександра Сулима. — Стоять зліва: пп. Анна Марія Баран, д-р Наталя Пазуняк, Анна Прийма, Ірина Дурбак, Ірина Пеленська, інж. Л. Вертипорох, Катерина Пелешок, Марія Квітковська, Галина Коваль, д-р Стефанія Лотоцька, Марія Солонинка, Стефанія Бубнюк, Марія Заяць, Катерина Кравц, Ярослава Зорич, Оксана Генгало.

Presidium, honorary guests and some of delegates at the World Congress of Ukrainian Women

Конгрес СФУЖО

ДІЛОВА СЕСІЯ

Дня 26. червня о год. 10 відкрила голова СФУЖО п-ні Олена Залізник Ділову Сесію. Наряди розпочав молитвою Всч. о. Катрій, парох Нью Йорку. Провід їх перейняла п-ні Стефанія Савчук, містогорова СФУЖО з Канади.

Покликала почесну президію Конгресу, яку творили запрошені гості: пп. Наталія Дорошенко-Савченко, Ганна Дмитерко-Ратич, Ольга Коренець, Ізидора Косач-Борисова і Ганна Франко-Ключко. Потім покликала до звіту представниць членів-організацій.

Промовляли в поазбучній черзі країн. Першою говорила п-ні Катерина Пелешок, як представниця Союзу Українок Америки, вказуючи на досяги своєї організації. Слідували: п-ні Оксана Генгало від Укр. Зол. Хреста, п-ні Ірина Пеленська від СУАвстралії, п-ні д-р Ірина Калюжна від ОУЖ Вел. Британії, п-ні Ольга Горачук від ОУЖ Бразилії, п-ні Галина Коваль від ОУЖ Венесуелі, п-ні Ярослава Зорич від Організації Українок Канади, п-ні Анна Прийма від Ліги Українських Католицьких Жінок, п-ні Олександра Сулима від ОУЖ Німеччини, п-ні Ірина Дурбак від Союзу Українок Фран-

ції. З короткого, 5-хвилинного звіту кожної організації можна було почути про її здобутки і засяг праці.

Окремо завершила предсідниця прийняття нових членів-організацій. Із двох нових членів — Укр. Жін. Союзу Австрії і ОУЖ Ліги Визволення України — прибула п-ні Марія Солонинка, голова другої, яку врочисто включено в коло делегаток. Вона теж зложила короткий звіт.

Хід нарад перервано для виступу секретарки Конгресу п-ні Анни Марії Баран. Вона відчитала коротко повідомлення про благословення, що його надіслали наші Владики для праці Конгресу. З глибоким зворушенням прийняли присутні це до відома.

Слідували промови. Про „75-ліття жіночого руху“ говорила голова СФУЖО п-ні Олена Залізник. Крутий розвиток його, що почався від першого жіночого товариства у Станиславові, а властиво далеко раніш, вона перевела через найважливіші етапи. Довше спинилась на Жіночому Конгресі у 1934 р., що став кульмінаційним пунктом того часу. Замкнула свій огляд вибухом II. світової війни, що припинив усяку громадську працю на рідних землях.

Цю нитку продовжувала п-ні Олена Лотоцька у своїй промові „10-ліття СФУЖО“. Зясувала спонуки до скликання Світового Конгресу Українського Жіноцтва у Філадельфії в 1948 р., заснування СФУЖО та подала його розвиток кількома етапами. Її слова лягли в основу нарису історії СФУЖО, що поміщений у книжці „Українка у вільному світі“.

Тому, що настала обідова перерва, прийшлося перервати хід нарад. Зате вже чекала свого відкриття Виставка Жіночої Творчости, приготована у сусідній кімнаті. Промову з тієї нагоди виголосила п-ні Ольга Горачук, представниця ОУЖ Бразилії, яка й перерізала ленту. Точний опис виставки подаємо на іншому місці.

Обід пройшов у святочному настрою. Єдиною точкою програми було відчитання привітів, що наспіли. Цікавіші, що прийшли від конгресменів і сенаторів Америки відчитала п-на Елеонора Кульчицька.

Скоро зібрались усі на докінчення Ділової Сесії у залі нарад. Промова п-ні Олександри Сулими „Українська жінка на рідних землях“ полонила всіх плястичними картинами побуту й змагань. Доповідниця опрацювала це в

Із Світового Конгресу Українського Жіноцтва:

Голова СФУЖО п-ні Олена Залізняк дякує Гол. Управі США за гостину. Праворуч її — п-ні Олена Лотоцька, голова США і п-ні Іванна Бенцаль, референтка бенкету.

The President of WFUWO Mrs. Olena Salisniak during her address at the banquet of the Ukrainian National Women's League in New York.

кількох площинах, зясовуючи економічне положення, становище в родині, право на освіту, переселення на цілинні землі. Уривок із того подаємо в цьому числі п. н. Наші Проблеми. Немов завершенням цієї промови став привіт на Рідні Землі. У відсутності хворої п-ні Євгенії Ситник відчитала його ядро й коротко п-ні Катерина Кравс, голова епархіальної ЛУКЖ.

Цим закінчилась Ділова Сесія, яку вміло і з хистом провадила п-ні Стефанія Савчук.

СЕСІЯ МОЛОДІ

О год. 3-тій по пол. перейняла провід Сесії секретарка СФУЖО п-ні д-р Наталія Пазуняк і попрохала до Президії голов Комісії Молоді, що цю Сесію підготовляли. Це були: пп. д-р Іванна Ратич (Нью Йорк), Віра Швабюк (Філадельфія) і Ляриса Залеська (Торонто).

Слідували промови. П-на Дарія Гасюк говорила на тему „Українська молода людина у вільному світі“. Це була докладна аналіза поривів і шукань, як також порівняння двох генерацій молоді по I-шій і по II-гій світовій війні. Висновок — позитивний, хоч зовсім далекий від того, що ми привчили бачити, йдучи втертим шляхом.

Промова п-ни Мирослави Томоруг мала тему „Молодь на рідних землях“. Доповідниця розглянула її обличчя, опираючись на фактах із советської

преси. Ці дані вказують на її відрубний шлях та внутрішній ріст. Доповідниця накреслила шлях, яким повинна йти тутешня молодь, щоб розуміти її спосіб думання та в слушний мент об'єднатись.

По промовах слідував звіт п-ні д-р Іванни Ратич, яка була модератором Комісії Молоді попереднього дня. Рівночасно відчитала тези, що випливають із попередніх нарад та тільки що заслуханих промов.

П-ні Ольга Шустер, референтка молоді США, дала огляд становища тут народженої молоді до тих справ.

Предсідниця відкрила дискусію. Виявилось, що виголошені теми живо зацікавили всіх. У дискусії взяла участь пп. М. Барабаш, А. Баран, Л. Дяченко, Ол. Костюк, Сл. Мусійчук, О. Процюк, Н. Чапленко. Більшість доповнила і підтвердила тези, що їх прийнято.

На цьому п-ні д-р Н. Пазуняк закрила Сесію, яку провадила дуже зручно.

СВЯТОЧНА СЕСІЯ

Увечорі того ж дня розпочалась о год. 7:30 Святочна Сесія, що мала стати маніфестацією Конгресу. Під звук пластової трубки, що кликала за збірку, увійшла Президія Конгресу на залю. У передньому ряді йшла голова поруч із о. парохом Весоловським. Слідували містоголови СФУЖО із го-

ловним промовцем Сесії п-нею Марусею Бек. За ними представниці організацій усуміш із членками Управи. Повагом зайняли усі свої місця. Голова СФУЖО п-ні О. Залізняк відкрила Сесію і попрохала о. пароха — перевести молитву. Враз із тим о. парох Весоловський кількома словами вказав на вагу цієї хвилини.

Провід Святочної Сесії перейняла містоголова п-ні Олена Лотоцька. Вона привітала присутніх, а зокрема почесну Президію Конгресу, яка збагатилась новою постаттю. У центрі її засіла Марія Варфоломівна Лівницька.

Слідували святочні промови. П-на Маруся Бек, якої тема звучала „Українська жінка в Америці“ зачерпнула зі свого багатого досвіду. Вона розказала про шлях української жінки переселенки, що зі згадками рідного краю у своєму серці стала будувати тут своє життя. Нелегко воно їй далось. Але вдалось, бо створила могутню організацію, яка дала почин і підставу до створення СФУЖО.

У другій святочній промові п-ні Ірина Павликовська говорила про „Наші позиції“. Це була аналіза первнів нашого жіночого руху у вільному світі. На громадській готовості, патріотизмі та високих моральних вартостях української жінки будувався він до тепер й опиратиметься і в майбутньому.

Тоді попрошено до слова гостю п-ню Марію Станкевич, представницю білоруського жіноцтва, яка зложила привіт. Слідували привіти членів організацій. Промовляли — п-ні Марія Біляк (США Америки), п-ні Марія Квітковська (Укр. Зол. Хрест), п-ні Ірина Пеленська (США Австралії), п-ні д-р Ірина Калюжна (ОУЖ Вел. Британії), п-ні Емілія Слюсар (ОУЖ Венесуелі), п-ні Ольга Горачук (ОУЖ Бразилії), п-ні Стефанія Савчук (ОУКанади), п-ні д-р Стефанія Потоцька (ЛУКЖ Канади), п-ні Марія Солонинка (ОУЖ ЛВУ), п-ні Олександра Бойко-Сулима (ОУЖ Німеччини), п-ні Ірина Дурбак (США Франції). Привіт на рідні землі відчитала ще раз п-ні Катерина Кравс.

Милою перервою у ході нарад був виступ хору 66 Відділу США під орудою п-ні Марії Гижі. У бездоганно устилізованих народніх строях хор із 30 осіб проспівав низку народніх пісень.

Національним гимном, що його проспівала вся зала, закінчилась Святочна Сесія Конгресу.

(Докінчення зі ст. 18)

сії Сусп. Опіки в Торонті звітувала п-ні Марія Спольська. Дискусія, хоч не була надто оживлена, підтримала тези доповідниць.

КОМІСІЯ ВИХОВНА розгорнула свою тематику. Відкрила її голова п-ні проф. Надія Ішук і передала ведення модераторці п-ні мгр. Ірині Пеленській. Звіт про працю членів-організацій зложила п-ні проф. Татяна Горащенко. Слідували доповіді — „Рідна мова батьків у дошкільному віці“ (п-ні Н. Ішук), „Виховні труднощі матері“ (п-ні інж. Л. Вертипорох), „Рідна мова батьків у юнацькому віці“ (п-ні мгр. Ганна Білиньська), „Значення шкіл українознавства“ (п-ні проф. Марія Стратієнко), „Дитяча лектура“ (п-ні Н. Ішук, відчитала п-ні Т. Горащенко), „Молодечі й виховні організації“ (п-ні Ц. Палів, відчитала п-ні Я. Зорич). Дискусія перейшла дуже оживлено і в великій мірі доповнила тези.

КОМІСІЯ МОЛОДІ сполучила три гурти — дівчат, що прибули з Торонта з тими з Нью Йорку і Філадельфії. Народи відкрила п-ні д-р Іванна Ратич, голова Комісії з Нью Йорку. Слідували доповіді „Поворот молоді на вільну Україну“ (п-на Уляна Бігус),

„Проблеми молоді людини в Америці“ (п-на Віра Швабюк), „Успіхи жіночої молоді“ (п-на Ліда Скочиляс, відчитала п-на Наталка Скочиляс). Дискусія розгорнулася дуже оживлено й викликала велике зацікавлення серед присутніх.

Оцим закінчились Студійні Дні. Вони наświetлили проблематику жіночої праці, коли не в цілому, то бодай частинно. Деякі Комісії виказували велику різницю виступів (Комісія Зв'язків), а другі розтяглисть доповідей (Комісія Виховна). Однак в цілому Студійні Дні досягнули свою ціль. Вони дали погляд на поодинокі проблеми та спонукали їх далі розглядати.

ВИБОРИ УПРАВИ СФУЖО

На Конгресі переведено вибір нової Управи СФУЖО, яку устійнено, як слідує:

Голова — п-ні Олена Залізник, місто голови — пп. Олена Лотоцька і Марія Квітковська (ЗДА), пп. Стефанія Савчук і д-р Стефанія Потоцька (Канада), п-ні Ольга Горачук (Південна Америка), п-ні Ніна Коваленко (Європа), голова СУАвстралії (Австралія). Почесна секретарка — п-ні Марія Дима. Секретарки — пп. д-р Наталія Па-

зуняк, Татяна Горащенко. Касієрка — п-ні Олена Чехівська. Члени Управи — пп. д-р Ірина Зошук, Ніна Онацька, Ольга Роснецька, Емлія Слюсар, Зінаїда Витязь, Марія Солонинка, Олександра Сулима-Бойко, Ганна Пастернак, Катерина Кравс і Євгенія Ситник.

Голова Програмової Комісії — п-ні Стефанія Пушкар, голова Секції Журналісток — п-ні Стефанія Бубнюк. Референтки — зв'язків — п-ні д-р Іванна Ратич, п-ні Олена Процюк, заступниця, культ. освітня др Софія Карпінська, п-ні Марта Барабаш заступниця, організаційна — п-ні Марія Біляк, виховна — п-ні Ірина Пеленська, пресова — п-ні Кекилія Гардецька, нар. мистецтва — п-ні Анна Марія Баран, фінансова — п-ні І. Павликовська, п-ні Ярослава Винницька, заступниця, економічна — п-ні Олена Трофимовська, п-ні Лідія Гладка, заступниця, статутова — п-ні Іванна Рожанковська, пп. Дарія Ребет, Ірина Павликовська, заступниці, суспільної опіки — п-ні Євгенія Янківська, студій підсоветського життя — п-ні Олександра Сулима. Редакторка Вістей СФУЖО — п-ні Лідія Бурачинська.

До Конгр. Комісії увійшли пп. Катерина Пелешок, д-р Ірина Каложна, Павлина Різник, Анна Прийма, Марія Мудрик.

Президія Сесії Молоді на Конгресі СФУЖО:

Сидять: пп. Ляриса Залеська (Торонто), Мирослава Томоруг (Нью Йорк), Наталка Скочиляс (Філадельфія), д-р Іванна Ратич (Нью Йорк), Віра Швабюк (Філадельфія), Марія Гасюк (Нью Йорк). — Стоять: п-ні Стефанія Пушкар, голова Програмової Комісії і д-р Наталя Пазуняк, предсідниця Сесії Молоді.

Світлив М. Ільницький

Presidium of the Youth Session at the World Congress of Ukrainian Women in New York.

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

World Congress of Ukrainian Women – In Retrospect

Over is the 1959 World Congress of Ukrainian Women, held in the Statler-Hilton hotel, New York City. In the minds of all present are memories, fixed forever, of ardent speeches dealing with the freedom of Ukraine, and the many outstanding persons who have given of their time and means to the betterment of Ukrainians, in Russian Soviet-dominated Ukraine; and in the free world. Ukraine is the largest nation in Europe held captive by Soviet Russia.

Women of all ages filled the auditorium; the place was vibrant with their enthusiasm. Many were there who walked slowly back and forth, studying the paintings of Ukrainian artists that lined the walls of the auditorium. Great sheaves of Ukraine's wheat standing in the moonlight, the sea sides blue in the deepening twilight; the portrait of her, with the lovely twinkle in her eye, and the Mona Lisa smile; and the still life, in rich coppers and blues, that showed the promise in a young girl.

In an adjoining room was the large art exhibit of ceramics and embroideries, done in the distinct type of the community in which it was created, from the Hutzul eggs in the Carpathian Mts. to the ceramics in the fastness of the lofty Urals. A large table of fascinating Ukrainian literature awaiting translation, by an avid American public, unskilled in languages.

Now, with the activities of the Congress stilled, its pattern and purpose are clearly limned for the historian of future years. Behind the brilliant and impassioned speeches, the eager faces, and the

sounds in the auditorium are visible the main lines followed throughout the proceedings. The resolutions passed were the steps forward, the achievements of the Congress. They stress the position of the Ukrainian woman in her own community, her obligations towards her family, her organization, and the nation. In them Ukrainian womanhood declared its basic purpose in calling this world Congress.

To an outsider, observing this Congress, with increasing interest, what highlight did it offer? First, the delegates who foregathered from four continents, and seven different countries. Many paid their own expenses, as their organizations were too small to cover it. Part of these expenses covered the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, for each Ukrainian Women's organization was eager to participate in the Congress, and join their efforts in the common work of Ukrainian womanhood.

The World Federation consists of fourteen member organizations scattered throughout the world. Wherever Ukrainians have settled their women have founded an organization to care for their own needs. Many of the newly arrived, and those born here have become well-to-do. Among them are artists of note; and many hold University degrees. All enjoy the freedom of the free world, and are staunch patriots of their new country, although ever mindful of their less fortunate kinsmen in Ukraine.

An unquenchable love of Ukraine was the deep undercurrent of the Congress which fused these women delegates of various ages,

from different countries and upbringing. They worked for the many Ukrainian families in refugee camps in Germany and Austria; they reached out mightily to help Ukrainian women under Soviet Russian rule. The main address of the Congress, given by Mrs. Sulyma-Boyko, Munich, Germany dealt with the unfortunate position of women in Soviet-dominated Ukraine. The Youth Session directed the attention of women of Ukrainian descent towards the list of facts, in the oppression of youth in Ukraine.

This deep desire — the love for Ukraine, and the endeavor to help her achieve freedom — was the most powerful drive of the Congress. It was not done by loud slogans or declarations. Instead, the Study Days, held before the opening of the Congress dealt with usual matters like Education, Welfare, Public Relations and Arts. Ukrainian women work as all women do in the free world, in enlightening and helping in their communities. But, the love of their enslaved homeland is the background of their great and constant endeavor, which we all recognize and admire.

Jean Wolcott Piper

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Board members and some delegates of WFUWO at the press conference, held June 24 at the Statler Hilton Hotel in New York. First row (left to right): Mrs. Irene Kaluzhna (Great Britain), Mrs. Olena Chechivska, Treasurer, Mrs. Olena Zalizniak, President, Stefanie Potosky, M.D. (Canada), Mrs. Halina Koval (Venezuela), Mrs. Anna Pryma (Canada). Second row (left to right): Mrs. Alexandra Sulyma (Germany), Mrs. Olena Prociuk, board member, Mrs. Olena Lotofsky, Vice President, Mrs. Emilie Slusar (Venezuela), Mrs. Olga Horachuk (Brazil), Mrs. Irene Pelensky (Australia).

Congressional Record

THANK YOU SENATOR KEATING

Some 800 letters of information about the World Congress of Ukrainian Women to be held on June 23-27 in New York City, with resume of Ukraine's status to date were sent out to all members of U. S. Senate and Congress, to U. S. Ambassadors and to many women's organizations in the free world.

The World Congress of Women received several hundred letters of congratulations and warm greetings in response. Among them was also one from Senator Kenneth B. Keating.

On June 30th we have received a copy of Congressional Record indicating page 10517 where we found the statement of Senator Kenneth B. Keating as he intro-

duced it in the Senate on June 23rd, which we are reprinting here, in part.

The Ukrainian women are grateful indeed to Senator Kenneth B. Keating for this unsolicited kindness and expressed feeling of understanding.

Washington, Tuesday, June 23, 1959. Vol. 105, No. 104, page 10517

THE WORLD CONGRESS OF UKRAINIAN WOMEN

Mr. Keating. Mr. President, I am pleased to call to the attention of the Senate the convening today in New York City of the World Congress of Ukrainian Women. The Ukrainian National Women's League of America, the largest Ukrainian Women's organization in the non-Communist world, is

acting as the hostess for this gathering, which will be attended by some 160 delegates from four continents. Some idea of the manner in which the brave people of Ukraine have been separated can be gleaned from a study of the places from which the delegates to the Congress will originate: They include Brazil, Venezuela, Australia, Germany, Great Britain, Canada and the United States.

The slogan of the Congress is: "Ukrainian Women in the non-Communist world in defense of four freedoms, and human rights, wherever they are denied in the world." The delegates are dedicated — and rightly so — to opposing the forces of appeasement. They work for policies of steadfast opposition to communism and of free world activities based on firmness and strength — the only language the men in the

I Am Truly a Soyuzanka

The twelfth convention of the Soyuz Ukrainok was for me the very first — now I feel that I am truly a Soyuzanka. I feel particularly fortunate in having been able to attend this past convention because of the WFUWO Congress which was held just prior to the Convention. Here I met and spoke to Ukrainian women from such very different places as France, Brazil, Australia, Canada, etc. Such different places but such similar personalities — witty, intelligent, enthusiastic.

In the course of the convention I served as New York representative on the Education Committee — here again was an opportunity to share ideas with interesting and interested women from different cities and states. We found identical problems and sympathetic viewpoints to share and discuss. One of the many problems that was brought up at various convention discussions was that of the “younger” women includ-

---

Kremlin understand and respect.

The World Congress of Ukrainian Women serves a vital task of spotlighting the attention of the world on the plight of the noble people of Ukraine, a country now trapped behind the Iron Curtain. It should serve to inspire all of us to a rededicated effort to achieve the freeing of Ukraine so that it can once more take its rightful place in the family of free nations.

I am pleased on this occasion to salute the delegates to the Congress for the wonderful manner in which they are preserving the fine traditions of Ukraine and for their unceasing labors for the independence of their homeland.

In this connection, I ask unanimous consent to have printed in the Record, following my remarks, a resume of Ukraine, a status to date, which Mrs. Helen F. D. Lototsky, President of the Ukrainian National Women's League of America, has sent to me.

ing American born who are resisting all efforts at being organized into the Soyuz Ukrainok. This problem was pointed up by the attendance at the convention sessions. — where “younger” delegates could be counted on two hands and American born delegates on one hand only.

The same question is even more acutely faced by individual branches. In our branch (53 — Astoria) we found that one of the difficulties was in providing a program that was entertaining, interesting and at the same time applied to some phase of the goals and ideals of the Soyuz Ukrainok. A purely social program is not sufficient in these days of excellent theatre, television, bridge clubs, etc. Also, so many of the American born Ukrainian women have very little or no knowledge of Ukrainian history, traditions or problems so that an educational program is very often appealing to just a handful of people. We have attempted, I think successfully, to combine the educational with the social.

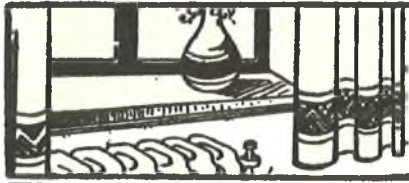
At a Christmas Tea there was a short talk on Ukrainian Christmas traditions and their meanings illustrated with a Christmas table set with an embroidered cloth over straw, candle, wheat stalks in a vase, a dish of kutya, a kolach, pampushky and in the corner an authentic Ukrainian carollers' star — zvizda — that not only shone on its handle but also spun. This was followed by an American style tea served from a lovely tea table set in the same American style. A talk on life in Australia which brought up some of the many and various problems faced by displaced persons in a totally new and completely foreign country was very actively discussed over cake and coffee. Our members do not attend the various Sviata that are held because they don't understand enough Ukrainian to enjoy or even understand them. To counteract this, at the time of the Sviato Heroyin we invited a for-

mer member of the Ukrainian Underground Army to talk to us about her life there and the action in general. This talk was a real eye-opener to some of our members who had read and heard vague reports of the underground, partisan activities but who, I suspect, never really believed that such a thing really existed. A very entertaining lecture-demonstration on decorating Ukrainian Easter eggs inspired several members to try their hands, with unexpected, wonderful results. Another eye-opener was a Party Foods demonstration by the one and only Irena Kashubynska. I say eye-opener because most American born Ukrainian women think of Ukrainian foods as just borscht, holubchi, kapustniak, pirohy and paska. Here was a tantalizing variety of delicious and decorative dishes that would do credit to any hostess' table. Through our program of donating books in English on Ukrainian topics to the local public libraries our members became acquainted with books that they never knew existed. Here, I would like to make special mention of the book **Traditional Ukrainian Cooking** by Savella Stechishin, which should be given to every American Ukrainian woman.

This difficult task of providing Ukrainian education plus an interesting program would be immeasurably lightened if there were topics of interest to Ukrainians, such as holiday customs, traditions, prominent women, authors, etc. in the English language. The wonderful articles in OUR LIFE are lost to our members because of their lack of knowledge of the Ukrainian language. Prepared lecture materials such as slides, films, etc. with an English commentary again on customs, traditions, regional costumes, art, history, etc. would be an invaluable aid.

Happily, the close of the 12th convention showed several younger and American born women on the Executive Board. This is a very good omen for the future.

Alexandra Lyktye Riznyk

У НАШІЙ ХАТІ

Добір назв

Вариво — страви, зварені на рідині — воді, молоці, квасі, сирівці. Їх дуже багато, і в їхніх назвах є чимало розбіжностей між українським Заходом і Сходом. Тим то важливо обговорити деякі з цих розбіжностей і визначити те, що його слід уживати. Напр., коли взяти воду, то на кухні доводиться мати справу з такою назвою, як **окріп**, визначити її як єдиноправильну, відкидаючи рос. слово „кипяток“, що його часом уживають деякі східні й західні українці. Коли окріп прохолоне, то це вже буде просто **переварена вода**. Переварене молоко називається **пáреним** (цього слова не можна плутати з рос. „парное“, що означає, навпаки, свіже молоко, „з-під корови“).

Назви „сирівець“ не можна плутати з уживаним серед західних українців словом „сирівець“ в значенні сировини в промисловості. Сирівець — це квас, зроблений з хліба, переважно житнього, або житнього борошна.

Вариво, чи варені страви — це: **бульйони, юшки, борщі, каші, киселі, узвар**. Бульйони — це відвари з яловичини, курятини, грибів, нічим не заправлені. У київському підручнику куховарства бульйони названо „прозорими супами“. У Галичині бульйони з городиною, крупами, макаронами тощо, називають росолом, але цієї назви не слід уживати, бо в українській літературній мові слово „росіл“ — це вода, в якій засолено огірки, або сік з квашеної капусти. Тож буде **юшка з яловичини** або **курятини**, а не росіл з волового мяса, або курячий.

Юшка — це стара українська народня назва, що її досі вживають у селянській мові, але по містах цього типу страви тепер уживають західно-європейського слова „суп“ (на Східній Україні,

під рос. впливом) або „зупа“ (на Зах. Україні, під німецько-польським впливом). Бажано було б і в міському побуті запровадити це українське слово — „юшка“. Юшка може бути з картоплею чи іншою городиною, з тістом „сирим“ (тоді це **галушкі**), з макаронами, з лóкшиною (не „кљюски“), з різними крупами, з пшоном (тоді це називається „**кулішém**“; цього останнього не можна плутати з гуцульською „**кулешою**“).

Юшки можуть бути не заправлювані. Звичайно заправляють **засмажкою** (не „запражкою“, як кажуть на Західній Україні), або **підбивають** сметаною.

Назва „борщ“ — загальноукраїнська, і ніяких пояснень не потребує, але треба сказати, його рідина — зварений буряковий квас і помідоровий сік як складова частина називається **щербóю**, а буряки, капуста й інше — **гúшею**. Борщів багато і кожен з них має

свою назву, переважно від міста, де його найчастіше варять (київський, львівський тощо), але їх, цих назв, у цій статті нема потреби перелічувати. Борщ без капусти називається „**кваском**“. Може бути **борщ зелений** (із шавлю), **холодний** (**холодник**).

Близький до борщу **капусняк**, або просто **капуста** (як називають на Східній Україні), і ці назви теж не потребують обговорення.

Каші можуть бути густі (**гречáна, пшоняна, мánна**) й рідкі (наприклад, **молошна каша**). Крім того молочні юшки: **чир, щипанка, затірка**.

Киселі бувають з садовини найбільше, але може бути й молочний кисіль. У міському побуті на Сході (під впливом рос. мови) і Заході (під впливом польської мови) **узвар** називають компотом, але краще залишити стару українську назву. **Ч. Ч.**

Дитячі зуби

Літній час — це пора різних перемін. Харч міняємо із тяжчого на легший, воздух з міського на гірський чи надморський. Найбільше втіхи зазнають від того діти, що люблять усяку зміну: подорожі й табори!

У літі їжа дитини вимагає ще більшої уваги. В наслідок спеки дитина тратить апетит і вдоволяється чимбудь. Найбільше шкоди вчиняють тут оті різні холодні солодоші, що їх так обильно продають на всяких пляжах і літництвах. А і в містах вже від травня діти бігають постійно з льодовими цурупалками в руках. Спокуса велика!

Дитячий організм потребує солодошів і їх не можна дітям відмовляти. Одначе рафінований цу-

кор — шкідливо діє на зуби, зокрема дитячі. Досліди виказали, що **молошна кислота**, яка витворюється на рафінованому цукрі, нищить зубну тканку. Природний цукор, що існує в садовині чи родині, не творить підложжя для бактерій **молошно́ї кислоти**.

Отже солодке печиво, цукорки чи морозиво лишають свій слід у зубах. Впродовж кількох годин розвиваються там бактерії **молошно́ї кислоти**. Тому можна протидіяти — частим чищенням зубів і тому поручають полокати рота по кожній їжі. Це поручається особливо літньою порою в дітей, коли вони їдять так багато морозива і пють солодкі напитки. Не завжди можна возитись із зубною щіточкою. Але привчити дитину часто поло-

ПРИМХИ МОДИ

Атомовою бомбою 30-тих років був купелевий стрій т. зв. „бікіні“. Це була прогресивна інновація модерної доби, що лиш із трудом проникала в життя. А тепер „бікіні“ запанувало на пляжах і здобуло собі цілковиту апробату навіть консервативних кругів. Завдяки творчій фантазії моднярів „відкритий стиль «бікіні»“ злагіднений різними додатками: болерками, нагортками, плащами.

Цілі, клясичні купелеві костюми рівнож у великому попиті. У своїх формах і прикрасах вони теж виражають вимоги теперішньої моди: над і нижче стану уложені пояски, спряжки, кокарди, — аплікації, вишивки, мережива. Йдеться про те, щоб жінка виглядала якнайбільш естетично, жіночо й природно. Відповідні дрібнички, дібрані з увагою до цілості, грають чи не першорядну роль в цілому купальному виряді. Маю тут на увазі — торбу, шапочку, капці чи навіть кольором підібраний рушник.

Віра Ке

Збірник для дітей „СРІБНА ЗІРКА“

Коштує 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

кати рот не трудно і з часом вона сама вже того буде перестерігати.

Та всеж матері повинні і впродовж цілого року регулювати споживання солодошів. Діти дуже часто купують солодоші у школі й через те не їдять шкільного сніданку як слід. За тим повинні слідкувати шкільні опікунки. Як вони звітують — на брак апетиту там не можна нарікати, бо діти люблять їсти в великому товаристві. Одначе багато дитячих центрів видаються на чеколядку у невідповідній порі.

Але мати повинна подбати й про солодоші для своєї дитини. Найкраще, коли в холодильнику буде все напитек із свіжої садовини — помаранчів, грейпфруту й меду. Чай і каву можна теж успішно солодити медом. Дітям смакують дуже сушені овочі — сливки, морелі, фіги, дактилі. Все це заступає куплені солодоші, приправлені рафінованим цукром.

Отже більше уваги для дитячих зубів! Кожна дбайлива мати повинна скріпити їх літньою порою.

З англійського

ІЗ НАШИХ ПОМЕШКАНЬ

Знов удалось нам дістати цікавий деталь із українського помеш-

У сполучі з декоративними квітами гарно виглядають вишивані серветки. Ось невеличка серветка застелює столик під пальмою

The Ukrainian housewife is decorating her home with embroideries. Here a small table is covered with an embroidered napkin.

кання. Власниця його вміло плекає квіти. Вони розложені всюди — на підвіконні, на сходах, на веранді. Це здебільшого великі, декоративні рослини із пишним листям.

До них чудово підходять вишивкові прикраси. Ось столик, прикритий вишиваним настільником, чи серветкою. Білість її та вишивковий орнамент підкреслюють буйну зелень.

Серветки можуть бути однакові в цілій кімнаті або й різнитись між собою. Їх треба мати кілька на зміну.

ПЕРЕДПЛАТНИЦІ!

ЧИТАЧКИ „НАШОГО ЖИТТЯ“

„Наше Життя“ закінчило 15 літ свого існування. Напевне радієте цим його успіхом! Багато наших читачок уже привітали журнал із тим ювілеєм та піддержали датком на пресовий фонд. Це допоможе краще розбудувати різні його діяльності!

ЧИ ЛЮБИТЕ БАНАНИ?

Із них може бути кожної хвилини легка лакоминка. Легко й скоро приладжують її американські господині.

Банани на салаті. Листок зеленої салати покласти на дно тарілки. На нього порізати зрілий банан і частинки помаранчі. Покропити цитриною до смаку.

Банани на налиснику. Всмажений налисник помастити тонко мармелядою і покласти по ньому порізані кружальця банана.

Банани з морозивом. Виложити в мисочку морожене. Окружити його віночком із кусників банана й полуниць.

*

Це досконала садовина, що дає людському організмові повне заспокоєння. І справді — її можна широко вживати. Банани можна включити в їжу немовлятка, вони корисні для підлітків, що ростуть, а також старшим людям постачають легкої поживи. Середній банан має тільки 88 калорій, отже не загрожує вазі людини.

НОВИНКИ У НАШІЙ ПРАЛЬНІ

В літі наша пральна машина постійно в руху. Нераз пів дня проводимо біля неї, перучи чи прасуючи...

Що можна б тут уліпшити? Працює наша думка. Стільки цікавих новинок впроваджує ринок! Он недавно тому бачила я елегантний кошик на білля з кольорового пластику. Цілий продіравлений, щоб допуслав воздух і напевне легкий, легкий! На малу родину вповні вистачає.

А як воно буде там, де багато дітей? І цього білля дуже багато. О, тут уже пригодились невелике нікелеве перехрестя, що тримає три однакові мішки. Один на біле, другий на кольорове, а третій на особливі речі, що їх треба окремо прати. Кожен із мішків вміщує 9 ф. білизни. Його легко вийняти з перехрестя і висипати все в машину. А саме перехрестя, коли не хочемо його вживати, можна стулити і сховати. Місця не займає.

Наші читачки-залишенці хвилюються, що їх передплати на „Наше Життя“ вичерпуються. Не забувайте їм їх відновити. Хто черговий?

Українська ВИШИВКА

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СТРІЙ

Український народний стрій з плахтою

Складові частини строю: корсетка, сорочка, підтичка, плахта, або спідниця, попередниця (запаска), вінок і намисто.

- Ч. 1. **Корсетка** — стилево декорована, з вовняного матеріалу, в красках вишневій або синій, виміру 14, 16, 18. Ціна ..\$18.50
Те ж саме з оксамиту або шовку — \$22.50
- Ч. 2. **Сорочка** багато вишивана на рукавах геометричним або цвітистим узором у вимірах 34, 36, 38. Ціна \$22.50
- Ч. 3. **Підтичка** — декорована на придолі. Ціна .....\$ 4.95
- Ч. 4. **Плахта** ткани й вишивана — ціна ціна \$24.50
— подвійна „крилата“ \$32.50
- Ч. 5. **Спідниця** цвітиста „шалінова“, зелена, вишивана або чорна. Ціна \$12.50
— зі шовку або тафти ...\$ 6.50
- Ч. 6. **Попередниця** (запаска) шовкова з нашивками. Ціна ..\$ 3.50
— шовкова вишивана \$ 8.95
- Ч. 7. **Вінок** зі стрічками, малий — ціна .....\$ 3.95
- Ч. 8. **Намисто** червоне. Ціна \$ 2.50

Замовлення слати:

BAZAAR COOP. ASS'N
823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Увага: Кооп. „Базар“ виконує строї на замовлення для хорів, балетів, танцювальних гуртків і то по гуртових цінах.

Український народний стрій із цвітистою спідничкою

Народні строї для дітей

виконує кооп. „БАЗАР“
822-823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Вишивані сорочки від	\$12.95—16.50
Спіднички	від 2.95— 5.95
Попередниці від	3.75— 4.95
Намисто	2.25
Віночки	2.50
Крайки від	2.50— 5.50

Альбом народніх узорів ч. 1

10 кольорових таблиць

Взори з Київщини, Поділля, Гуцульщини, Городенщини, Сокальщини й Буковини.

Замовляти в „Базарі“

Ціна \$1.75

Борщ холодний буряковий

Потрібно:

- 1½ ф. буряків
- 1 ф. картоплі
- 2 яйця
- 2 огірки
- ½ склянки сметани
- 4 ложки дрібно посіченої зеленої цибулі
- 2 ложечки цукру
- 3½ склянки картопляного відвару
- 3½ склянки бурякового відвару

Частину буряків спекти у шкірці, а другу обчистити і зварити в воді з цитриною. Печені буряки обчистити від шкірки і разом із вареними нарізати соломкою, додати варену, нарізану частинками картоплю, залити змішаним відваром із буряків і картоплі і поставити у холодне місце.

Коли простигне, вкинути нарізану зелену цибулю і варені яйця, обчищені й нарізані шматочками огірки, сіль, цукор і все добре вимішати. Розливаючи борщ, дати на тарілку ложку сметани і посипати зеленню кропу.

Помідори в сметановій підливці

Потрібно:

- 2 ф. помідорів
- 3 ложки масла
- 3 ложки пшеничного борошна (муки)
- 1 ложка сухарів (тертої булки)
- 3 горошини гірконого перцю

Для підливи:

- 2 склянки бульйону
- 1 ложка пшеничного борошна (муки)
- 1 ложка масла
- ¼ склянки сметани

Підібрати тверді помідори, помити й нарізати кружальцями завтовшки пів інча, посипати сіллю, меленим перцем, обкачати у борошні і обсмажити. Обсмажені помідори покласти у глибоку сковорідку, змащену товщом, залити сметановою підливою або сметаною, посипати сухарями, покропити товщом і запекти у печі.

Підлива. Просіяне борошно злегка підсмажити на маслі, роз-

вести частиною бульйону і сметаною, змішати, влити решту бульйону, добре проварити і процідити через сито.

Із книжки „Українські страви“, Київ, 1957.

Начинювана паприка

Потрібно:

- 8-10 великих паприк
- 2½ ф. меленої свинини
- ¼ горнятка рижу
- пригорща мелених ліскових оріхів
- ½ посіченої цибулі
- малий зубчик розтертого часнику
- дрібка мілкої паприки
- ½ ложки маргарини

До підливи:

- 1 ф. помідорів
- кілька ложок сметани
- борошна і товщу

Риж сполокати гарячою, а потім зимною водою. Приставити з більшою кількістю гарячої води і зварити на пів-мяко. Воду зцідити, а коли риж прохолоне, вимішати з меленим мясом, оріхами і приправити часником і цибулею. Оріхи не є безумовно потрібні. Окремо помити паприки, витерти з води, гострим тонким ножом відрізати верхок і вийняти спиники. Вийняти старанно зерна і все, що є в середині (зерна є дуже пекучі). Начинювати мясом, прикрити верхком і уставляти в посудині верхком до гори. Для тієї цілі треба підшукати відповідну посудину, в якій змістились би всі паприки, стоячи тісно біля себе, бо інакше будуть перевертатися. Посуду наповнити до половини гарячою водою, додати дещо соли, пів ложки маргарини й душити аж змякнуть.

Підлива. Зладити ясну засмажку, розвести її розвареними й перетертими помідорами, приправити сметаною і залити тим паприки. Полишити на вогні, нехай закипить. Подавати з вареною картоплею.

Пиріжки з морелями

Потрібно:

- 2 горнятка борошна (муки)
- 1 горнятко масла
- 4 ложки цукру
- 2 ложки цитринового соку

Для начинки:

- 100 гр. мелених ліскових оріхів
- 4 ложки цукру-мучки

- тертої цитринової шкірки
- 2 чарки руму
- 1 ф. морель
- цукру до посипування

З борошна, масла, цукру і цитринового соку замісити на стільниці гладке тісто. Розтачати на grubість 3 мм., вирізувати квадратики такої величини, щоб ними можна прикрити половинки морель.

Морелі помити, витерти з води й розрізати на половинки. Оріхи змолоти, додати цукру, тертої цитринової шкірки до смаку і стільки руму, щоб була відповідно густа маса. Цією начинкою наповнювати половинки морель і класти кожну на чотирикутник тіста. Зліплювати чотири кінці та краї тіста. Пекти на помашеній блясі на золоту краску.

Румовий крем

Потрібно:

- 3 жовтки
- ½ горнятка цукру-мучки
- ¼ літри битої сметани
- 2-3 чарки руму або коняку

Жовтки втерти з цукром і румом на пухку масу. Сполучити легко з битою сметаною. Вилляти до скляної миски або до скляних тарілок і поставити в холодне місце. Перед поданням прибрати заварюваними ягодами. Подавати з бішкоптами.

Крихкий торт із кремом

Потрібно:

- 1½ горнятка борошна (муки)
- 1 горнятко масла або маргарини
- 4 ложки цукру

На крем:

- 6 білків
- цукру, що заважить 6 яєць
- ліска товченої ванілії

Масло втерти з цукром, сполучити з борошном і зробити тісто. Виложити до тортівниці, поверхню вигладити вогким ножом. Пекти в добре ogritій печі на золоту краску. Коли тісто прохолоне, наложити на поверхню густого джему з морель. Білки вбити на тугий шум, дати цукру і ванілії і ще хвилину вбивати. Цей крем вилляти на торт у тортівниці і вставити до легко ogritій печі. Вийняти, коли поверхня буде тверда і матиме золоту краску.

Подала Лукія Бобеляк

НАШИМ ДІТЯТАМ

Наш співробітник О. Кобець з онукою.

ОСОБИСТЕ

Редакція Нашого Життя разом із читачами дитячої сторінки щиро вітає дорогого нашого співробітника Олексія Петровича Кобця з 70-літтям із дня народження і бажає сил і здоров'я для продовження такої цінної його творчості для наших найменших.

Редакційна Колегія
Нашого Життя

ЛІТОМ У ГАЙКУ

Ліском-ліском — переліском,
Стежками й без стежок —
Юрбою галасливою —
Наскочим на гайок.
Сполошать сон перегуки
У тиші лісовій
І вивіркам, і зайчикам,
І стомленій сові.
Очима невидючими
Заблимає сова:
„Та я ж не спала ніченьку...
Увва, увва, увва!“
Шугнуть урозтіч вивірки,
Гукнуть: „Ану, ловіть“ —
І вже вони — на дереві,
У гущі верховіть...
А зайчики у кущиках,
Де цвів весною ряс,
Питатимуть, причаєні:
„Та й що ж це за напасть?!“

О. Кобець

СОНЦЕ КЛИЧЕ

Тільки вихоплюся з хати —
Сонця, сонця повний світ:
Он пішло над лісом вигравати,
По кульбабі в лузі мерехтить!
Там — зелений гай золотить;
Там — голубить квіточки;
Там — над ставом сині тіті котить,
В небі протинаючи хмарки...
Стану, гляну, завагаюсь:
То й куди ж його піти,
Чи до лісу, чи до того гаю,
Чи до золотавої води?
Чую: кличе луг квітчастий;
Бачу: манить гай і ліс;
Знаю: жде мене і став хвилястий...
І... відразу хочу бути скрізь!

О. Кобець

ДИТИНІ

Повезу тебе до парку
У новенькому візку:
Там ні холодно, ні жарко
В холодку.
Під берізкою ми станем.
Нас, під білим стовбурцем,
Обвіватиме духмяним
Вітерцем.
Як живу, сцілющу воду
На дорогу мандрівну,

Будем пити прохолоду
Запашку:

Я — щоб далі тихо в януть,
Ти — щоб жить, рости, цвісти...
В парку, в затишку ми станем —
Я і ти.

О. Кобець

БОЖИЙ ДАР

Летять краплини, мов кришталь,
Втішається нива.
Паде дощик, Божий дар,
Добрі будуть жнива.
А як сонечко й проміння
Зішле та погіре,
Чого ниві більше треба?
Все зерно доспіє.
Прийдуть жінці, стануть жати,
Та пісні співати,
От принесе, рідна нива,
Хлібину до хати.
Коли дощиком та сонцем
Бог нас обдарує,
Тоді й нива, своїм плодом
Всіх нас нагодує.
Вдячні ми за тепле сонце,
Отче наш небесний,
І за ниву і за дощик
Й всі дари чудесні.

Д. Калатало

Відважна Маруся

Довго ще, заки зачалися літні
вакації, Маруся і її малий братчик,
Левко, тишилися, що поїдуть
з батьками над море. Ой, там —
таке буде дозвілля! — Бо, над
морем не треба одягатись, можна
бігати босоніж по пісочку, зби-
рати чудові мушлі і дивні камін-
чики, хлюпатися в тепленькій во-
дичці, грітися на сонечку. А бу-
дуть там і лісок близьенько, і лю-
бий холодок, і захорона від спеки
— а там і квітки, і ягідки. Там то
радість дітям, там-то добро!

Маруся принесла зі школи гар-
не свідоцтво, й малий Левко був
чемний, ну, такий чемний, що вже
більше годі було. Татко і мамуся
дістали звільнення від праці. Поча-
лось телефонування, готування ре-

чей, всякого приладдя, посуду,
гарячкове пакування того всього
до авта, біганина, поспіх, рух. Ді-
ти і собі бігали від хати до авта,
носили, помагали, а властиво по-
магала Маруся, а Левко лиш за-
ваджав — шохвилини викрику-
вав: — А прошу забрати і мої і-
грашки, ведерко на пісок, коника,
ведмедика, тощо! — Ну, але Ма-
руся вже велика, скінчила 9 років.
а Левкові щойно 4 рочки. Тому й
не дивниця.

І серед цих приготувань прий-
шов такий щасливий, давно ожи-
даний день від'їзду. Погода була
чудова, сонечко пригрівало, на
небі ні хмаринки. Батьки ще раз
оглянули все, замкнули хату на
ключ (жартами кажеться: „підпер-

ли кілком“) — а ключ віддали сусідці.

— Бувай здорова хато! — До побачення!

Діти такі раді, щасливі. Сміються, пустують. Вкінці татко взяв у руки керівницю авта — всі пере-христились і — поїхали.

Приїхали на місце, розгоспода-рилися у наймленій хаті і якстій всі гайда! — Над море, на купіль, на пісочок!

А тут вони стрінули ще декого зі знайомих. Почалася весела гу-тірка, купіль, для дітей лиш при березі, бо глибше — небезпечно. Левко втішився, бо знайшов собі тут ровесника, Славчика. З ним він взявся негайно будувати з піску всякі гори, озера, фортеці, тунелі. При тих будовах бувало часто сварилися, один одному цілу будову збурих, порозгортав ногами. А часом ні з того, ні з цього бра-лися до бійки. Але на щастя в та-ких випадках все була близько Маруся. Вона ніколи не спускала з ока малого братчика. І в разі якої суперечки, чи бійки вступала між розярених когутиків і мирила їх. Минали щасливі, веселі дні. Але от, що сталося одного разу.

Спека була невиносна. Оба хлопчики під опікою Марусі дещо віддалилися від батьків і гралися біля куща лозини, що ріс над бе-регом, а віття спустив у море. Він давав дітям деякий захист перед спекою. А бувало, що нероз, коли море прибуде, цей кущ цілий по-ринає у воді. І тепер легко під-ливала його морська хвиля. Тут було улюблене місце дітей.

Маруся, легко затінена кущем, лежала на пісочку і дивилася на море, а Левко і Славчик, по коліна в тепленькій воді, хлопалися і взаїмно поливали себе з бляша-них ведерок, водою. Нагло чомусь посварилися, вхопились один од-ного за барки і давай бити себе взаїмно ведерками куди попало. Маруся якстій скочила розборо-няти їх.

Зайнята хлопчиками не спосте-регла відразу, яка страшна небез-пека грозила їм усім. Бо миттю небо померкло, захмарилося, від моря подув холодний вітер і спо-кійне дотепер море наче засто-нало, загуло, піднялося вгору, на-че гнівно надулося. Скоро надбіг-

ла хвиля одна, друга і мало не повалила дітей із ніг.

Ба, на тому не кінець. О! — часом море буває зрадливе, зда-ється спокійне а нагло зміниться, а zarazом величаве і грізне. І горе цій людині, яка скоро не захистить себе перед розбурханою стихією — її жде смерть, загибель у роз-бурханих хвилях.

І тепер нагло почувся прониз-ливий крик остороги зі сторони, де були батьки дітей. Насторожена Маруся глянула довкола і серце її захололо. Оце несподівано на морі повстала буря і вже в неда-лекій віддалі з шаленою скоріс-тю йшла височенна хвиля з піною на гриві. Йшла страшна, щоби вдарити на беріг, залляти все і за-брати вглиб моря все, що не вте-че і не захистить себе. Для Марусі не було часу до надуми, небезпе-ка була заблизько, батьки зада-леко, втікати з дітьми запізно, бо хвиля всіх дожене і загорне під себе вглиб моря.

Дівчинка зідхнула важко: — Це наша смерть! — Маріє, Матінко Божа, поможи!

І в цю хвилину, наче з неба прийшла їй думка:

— Куц! — Він нас захистить! — Скоро, вглиб куща! — Вспіла лиш крикнути: — Діти до мене! Блискавкою ухопила хлопчиків за плечі і силою пхнула їх у глибину куща. Діти злякалися, заплакали. Вони не знали, чому Маруся на-раз така гнівна, така недобра і

сильна стала. Але не було часу на розмови. Маруся власним ті-лом захистила дітей від сторони моря, лівою рукою обняла і при-тиснула до себе хлопчиків, а пра-вою із усієї сили ухопилася за грубий пень куща. Тих кілька се-кунд, заки вдарила на них хвиля, видалися дівчинці вічністю.

Нарешті вдарила, величезна, мов яка будівля. Обілляла дітей з голови до ніг, але не змогла за-горнути із собою — бо — Мару-ся трималася куща, мов який кліш. Величаво відступила хвиля даючи місце дальшим, які мали наступати.

Але в цю мить надбігли бать-ки й інші люди. Дітей забрали з куща і врятували.

Так-то відважна Маруся спасла не лише себе, але й врятувала життя обом хлопчикам. Коли ми-нув перший переляк, всі окружи-ли Марусю і хвалили її відвагу і второпність.

Татко Славчика сказав: — Ма-русю, ти героїня! Ми це все по-дамо до часописів. Ти врятувала два людські життя. Президент держави напевно відзначить тебе за хоробрість в обличчі небезпе-ки. — Ми всі дякуємо Тобі!

— А я — сказала скромно Ма-русю — дякую Матінці Божій. То вона подала мені цю спасенну думку. Вона додала мені сили. Бо я її люблю, бо я ношу її священ-не Імя.

Олена Цегельська

— Куц! Він нас захистить!

З радістю вітаю вас, дорогі Союзняки, на добре заслуженому літньому відпочинку. XII Конвенція вже за нами. Мені припала честь даліше очолювати Союз Українок Америки і як карний член, я прийняла цей вибір. Нехай Господь Бог допоможе всім нам із успіхом розпочати працю!

XII Конвенція була також іспитом для вас, Союзняки. Відділи вирадили численних делегаток, не зважаючи на великі кошти, звязані з тим. Прибуло їх велике число, більше як колинебудь досі на Конвенціях США. Цим ви допомогли звеличати й Конгрес СФУЖО, як господині цього нашого поселення. Щира дяка вам за те!

Найбільшим успіхом Конвенції можна вважати ухвалення нового статуту. З напруженою увагою й великим зрозумінням прийняли делегатки зміни, що він приносить. Треба старатись, щоб так само уважно увійшов він у життя та допоміг нам у дальшому розвитку США.

Велику вагу привязуємо також до ухвалених змін фінансових зобовязань. Тривка робота Централі вимагає міцної фінансової підстави. Тому вітаємо зобовязання підвишки 50 ц. річно від членки, але й вимагатимемо точного й скорого вплачування їх.

Завдяки вашим зусиллям, дорогі Союзняки, вдалося очистити Дім США від довгу і спалити моргедж. Це великий осяг впродовж шести років, від коли ми його придбали. Це свідчить також про господарський змісл цілої нашої організації, якій цей Дім приносить честь. Щира дяка вам за те!

Централа одержала

від 23. травня до 23. липня, 1959 р.

РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 17 Маямі	20.00	5.00
22 Шикаго	20.00	5.00
34 Коговс	20.00	5.00
53 Асторія	20.00	5.00
60 Клівленд	20.00	10.00
63 Дітройт	20.00	5.00
65 Нью Бронсвик	10.00	—
66 Нью Гейвен	40.00	—
67 Перт Амбой	20.00	5.00
70 Пассейк	20.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ І ВКЛАДКА ДО СФУЖО:

Від. 17 Маямі	27.00	4.05
22 Шикаго	90.00	13.50
50 Бетлегем	10.00	1.50
53 Асторія	20.00	3.00
54 Вилмінгтон	20.00	3.00
60 Клівленд	228.00	8.40
66 Нью Гейвен	11.00	1.65

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 17 Маямі	10.00	5.00
22 Шикаго	10.00	5.00
34 Коговс	10.00	5.00
50 Бетлегем	—	6.90
53 Асторія	—	5.00
55 Лос Анджелес	—	10.00
60 Клівленд	10.00	10.00
63 Дітройт	10.00	5.00
65 Нью Бронсвик	15.00	—
66 Нью Гейвен	10.00	5.00
67 Перт Амбой	10.00	5.00
69 Лорейн	10.00	5.00
70 Пассейк	10.00	—

ДІМ США, ЦЕГОЛКИ:

Від. 11 Трентон	7.00
14 Клівленд, від Ксені Данилевич, Софії Драган, Анни Бурко, Марії Кукіз	4.00
28 Ньюарк	65.00
29 Вунсакет	20.00
38 Ленсинг	25.00
42 Филадельфія	5.00

46 Филадельфія	50.00
47 Рочестер	30.00
49 Боффало	25.00
52 Филадельфія (даток)	10.00
63 Дітройт	5.00
„ 70 Пассейк	50.00
Окр. Рада США, Филадельфія	16.00
Магдалина Шевчук, Ленсинг	1.00
Ольга Грищай, Перт Амбой	1.00
Анастасія Ковалюк, Перт Амбой	1.00
Зеновія Левицька, Шикаго	1.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 8 Бронкс	10.00
22 Шикаго (збірка)	29.35
29 Вунсакет	20.00
34 Коговс	10.00
54 Вилмінгтон	7.00
63 Дітройт	5.00
„ 67 Перт Амбой	5.00
Іван і Марія Заблоцькі, Дітройт	20.00
Марія Марусевич, Нью Йорк	10.00
Оксана Кравченко, Джерзі Ситі	5.00
Анна Чорній, Балтимор	2.50
Д-р Домна Ясічук, Ст. Луїс	2.00
Мих. Городиська, Шикаго	2.00
Марія Левицька, Шикаго	2.00
Наталія Білинська, Гайленд Парк	2.00
Емілія Слюзар, Венесуела	2.00
Леся Бідний, Шикаго	2.00
Ольга Буртик, Клифтон	2.00
Ірина Чучман, Дірборн	1.00
Анна Дільний, Ньюарк	1.00
Марія Бабяк, Торонто	1.00
Роза Сидорик, Шикаго	1.00
Анна Забродська, Ленсинг	1.00
Катерина Бойко, Провіденс	1.00
Галина Потішко, Боффало	1.00
о. Василь Максимець, Алтуна	1.00
Ст. Іванчук, Лонг Айленд Ситі	1.00
Олена Маруненко, Бетлегем	1.00
Ірина Салук, Клівленд	1.00
Вол. Баслодинська, Парма Гайтс	1.00
Марія Грабар, Монреал	1.00
Віра Гаврилів, Гартфорд	1.00
Юстина Мліновська, Дітройт	1.00
Ольга Кошоба, Еддистон	1.00
О. Назар, Джерзі Ситі	1.00
Марта Зелінська, Ірвінгтон	1.00
Марія Ільницька, Шикаго	1.00
Софія Шкраба, Бербенк	1.00
Олена Моляща, Филадельфія	1.00
Анна Стельмах, Балтимор	1.00

НА ФУНДАЦІЮ ДОМУ США:

Від. 16 Міннеаполіс	100.00
---------------------	--------

ФОНД МАТИ Й ДИТИНА:

Від. 10 Филадельфія	30.00
11 Трентон	10.00
13 Честер	5.00
16 Міннеаполіс	15.00
29 Вунсакет	20.00

По XII Конвенції

Голова СУА п-ні Олена Лотоцька привітала Конвенцію коротким словом і провела молитву. З черги хор 11 Відділу СУА з Трентону проспівав три гимни — американський, український і Союзу Українок Америки. Голова СУА подала порядок нарад, який ухвалили. До президії вибрано пп. С. Пушкар, А. Вокер і К. Пелешок. Секретарювали пп. О. Слюзар, І. Качанівська і І. Савицька.

З черги п-ні О. Лотоцька тепло привітала почесну членку СУА п-ню Ізидору Борисову і передала провід вибраній Президії. Пані Пушкар привітала XII-ту Конвенцію, вказала кількома словами на успіх вчорашнього дня Світового Конгресу і висловила надію, що Союз Українок Америки, який поклав головні заслуги у движенні СФУЖО, викаже подібну зрілість і єдність.

У дальшому рішено по короткій дискусії, що делегатки не складатимуть усних звітів, а тільки будуть представлені Конвенції по зложенні свого анкетного листка. Це заощадило багато часу, викликані делегатки переходили через залю і кивком голови дякували за привітання. Вони вже були подані в попередньому числі, а тут згадаємо тільки тих, що зголошені були пізніше.

Рочестер (6) — п-ні Анна Мельник, **Честер** (13) — п-ні Наталія Мохнацька, **Міннеаполіс** (16) — пп. Марія Процай і Олександра Костюк, **Елізабет** (24) — пп. Марія Процак і Олександра Когут, **Дітройт** (26) — п-ні Бортник, **Клівленд** (33) — п-ні І. Кашубинська,

33 Клівленд	114.00
43 Філадельфія	10.00
47 Рочестер	72.00
57 Ютика	45.00
63 Дітройт	22.00
64 Нью Йорк	165.00
67 Перт Амбой	20.00
68 Сиракюз	60.00
69 Лорейн	140.00
„ 70 Пассейк	15.00
Марія Курилко, Сиракюз	15.00
Анна Чорній, Балтимор	2.50

НА „ФОНД 500“:

Наталія Яремчишин, Лайма, О. 5.00

З подякою,

А. Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієр

Філадельфія (43) — п-ні Іванна Савицька, **Філадельфія** (52) — п-ні Марія Лисович, **Нью Йорк** (53) — п-ні Олександра Різник, **Балтимор** (59) — п-ні Анна Стельмах, **Клівленд** (60) п-ні Олена Волянська, **Дітройт** (63) — п-ні Люба Маринюк, **Нью Йорк** (64) — пп. Оксана Рак, Марія Ржепечька, Христина Навроцька, **Нью Гейвен** (66) — п-ні Марта Олесницька, **Лорейн** (69) — п-ні Марія Величко, **Пассейк** (70) — пп. Ірина Свистун, Ева Лужняк, **Джерзи Сіті** (71) — пп. Оксана Кравченко, Ірина Качмарська, Марія Білосор.

Слідував **вибір Комісії**. Звичні Конвенційні Комісії вибрано скоро. До Мандатової увійшли пп. М. Малевич, А. Сивуляк і М. Ясінська, до Резолюційної пп. Я. Зарицька, Л. Бурачинська, А. Макух, М. Фецачин і А. Білоус, а до Звігової пп. М. Біляк, І. Качанівська і О. Шустер, до Номінаційної пп. Р. Завінська, П. Будзол, Н. Лопатинська, М. Ржепечька, Р. Сидорик, М. Когутяк, А. Настюк. Дешо довше тривав вибір Комісії Фінансової, Культ. Освітньої, Виховної, Статуткової, Сусп. Опіки, бо Президія старалась зясувати, що до тих Комісій повинно ввійти якомога більше делегаток. Комісії були підготовані Окр. Радами на місця. І так в окрузі Нью Йорк була чинна Культ. Освітня Комісія, яку очолила на Конвенції культ.

освітня референтка п-ні Н. Чапленко. До неї увійшли: пп. Рак, Котлярчук, Скопляк, Мураль, д-р Єржківська, Білоус, Галншин, Самбірська, Євсєвська, Збир і Гнатів. Комісію Виховну, яка була підготована у окрузі Дітройту, очолювала п-ні А. Вокер. До неї увійшли пп. Різник, Костинюк, Гудзяк, Маринюк, Бортник, Петрівська, Білинська, Мохнацька, Лужник. Комісію Сусп. Опіки, яка була підготована в окрузі Ньюарку, очолювала референтка п-ні Олена Гординська. До неї увійшли пп. Білосор, Кізима, Величко, Холєвчук, Куріца, Бережанська, Слупецька, Дяченко, Цісик, Ратич, Хома. Комісію Молоді, яку підготувала округа Дітройту, очолювала референтка п-ні Ольга Шустер. До неї увійшли пп. Бродін, Капіган, Кахній, Гайда, Грабовенська, Візнер. Комісію Статутову очолювала референтка п-ні І. Рожанківська. До неї увійшли пп. Навроцька, Кашубинська, Зубаль, Мельник, Годованець, Хомяк, Ясінська, Самокішин, Процак.

Слідував **звіт голови** п-ні Олени Лотоцької. Він був доволі довгий, бо охоплював усі ділянки праці СУА за чотири роки. Делегатки дістали його в відбитці у своїх ковертах, отже могли докладно переглянути його ще раз, коли чогокебудь не дочули чи пропустили. Заля прийняла його оплесками і повстанням із місць, а п-ні Катерина Пелешок іменем присутніх зложила п-ні голові щирю подяку за її невсипущу працю впродовж 35 літ.

Із XII. Конвенції СУА у Нью Йорку:

Секретаріат Конвенції пильно працює. Сидять зліва: пп. Іванна Савицька, Ірина Качанівська, Олена Слюзар.

The secretaries of the UNWLA Convention in New York: From left to right: Mrs. Iwanna Sawycky, Mrs. Irene Kachaniwsky and Mrs. Helen Sluzar..

Зчерги Конвенція ухвалила не відчитувати протоколу з попередньої Конвенції, а вдоволилась тільки заслуханням резолюцій, що їх прочитала секретарка п-ні Слюзар.

У доповненні до звіту п-ні голова подала ще рух стипендійного фонду. В минулій каденції скористали з нього п-на Мирослава Макар із Дітройту і п-на Ольга Петрівна з Нью Бронсвіку.

Як дальшу точку п-ні А. Вокер представила присутнім склад **Конвенційної Комісії**, що підготувала Конвенцію. Це були — п-ні К. Пелешок, голова, п-ні Олександра Різник, містогорова, п-ні Оксана Кравченко, секретарка, п-ні Анна Колтон, мешканка референтка, п-ні І. Бенцаль, референтка бенкету, п-ні Марія Демидчук, пресова і членів Комітету пп. Марію Марусевич і Ольгу Сливку.

По обідовій перерві зложила **фінансовий звіт** п-ні А. Кульчицька, і **касовий** п-ні А. Сивуляк. П-ні касієрка стверджує, що вплати Відділів недостатні для ведення справ Централі. Праця розростається, а фінансів не прибуває. Отже тому треба подумати над збільшенням оплат. Іменем Фінансової Комісії, що була створена в окрузі Філадельфії, п-ні О. Шустер запропонувала підвишку оплат і то двома можливостями: а) річна підвишка від Відділу на 20 дол. або б) збільшення річної оплати від членки із 1 дол. на 1.50 дол.

Починається дискусія. Вона виказала два становища. Одні дискутантки (пп. Мельник, Слободян) вважали підвишку недоцільною, бо Відділи не дадуть їй ради. Другі підкреслювали (пп. Грабовенська, Гнатів, Величко, Навроцька), що без належних фондів Централія не може добре працювати і коли вимагаємо від неї праці, тоді треба їй дати фінансову підставу. Вкінці переведено голосування, запитуючи представниць Відділів поодинокі. За першим пляном висказались 24 делегатки, а за другим 35 делегаток, 3 Відділи здержалися. Отже перейшла ухвала, що підвищує оплату на 50 ц. від членки річно.

Іменем **Контр. Комісії** промовила п-ні Марія Бабяк. Контроля книго- і діловодства будбулася тричі. Знайдено все в найкращому порядку. Це підтвердила друга членка Комісії п-ні П. Пецюх, а п-ні К. Кузьма висказалась, що треба висловити Гол. Управі признання за гарно виконану працю. Вне-

Із XII. Конвенції США у Нью Йорку:

У Президії Конвенції сидять зліва: пп. Анастасія Вокер, Катерина Пелешок, Олена Лотоцька (складає звіт), Стефанія Пушкар.

From the XII UNWLA Convention in New York: The Presidium of the Convention. From left to right: Mrs. Anastasia Volker, Mrs. Katherine Peleshok, Mrs. Helen Lototsky, addressing the Convention, Mrs. Stefania Pushkar.

сок уділення абсолюторії прийнято одноголосно.

На цьому пленум нарад припинився, бо почали радити поодинокі Комісії. Делегатки могли приєднатись, до якої Комісії мали зацікавлення. Там голова Комісії прочитувала підготований реферат і на підставі його випрацьовувались тези для резолюцій.

Другий день Конвенції

Предсідниця Конвенції п-ні А. Вокер відчитала прізвища делегаток, щоб перевірити їх присутність. Передала слово п-ні Стефанії Вовчок, яка зложила привіт від імені управи „Провидіння“. Зчерги предсідниця зреферувала справу **зміни статуту**. Потрібно спокійної і розумної застанови над цією справою. Відділи й округи вже давно одержали проєкт статуту й напевне передискутували його на своїх сходах. Тепер голова Статуткової Комісії п-ні І. Рожанковська зреферує найважніші зміни.

П-ні Рожанковська зазначила, що статут є рамовий, а не детальний. Вона постарается вяснити найповажніші його напрямні. Із двостепенної системи США переходить на триступенну, надаючи Окружним Радам більшого значення і поширення завдань. Цього досягають вони головно тим, що голова Окр. Ради стає членкою Гол. Управи. Внаслідок того обмежується кількість містоголов до однієї або двох. Дальше п-ні Рожанковська зреферувала дрібні зміни, що їх запропонувала Статутова Комісія, як

наприклад обмеження праці членів Гол. Управи, Окр. Рад і Відділів до 2-ох каденцій.

До дискусії над статутом зголосились пп. Сердюк, Самбірська, Гардецька, Задорожна, Білоус, Дяченко, Лопатинська, Костюк, а час дискусії обмежено ухвалою Конвенції до 2-ох хвилин. Дискусія заторкувала справи наявности членки у двох Відділах США, не-плачення вкладок, правосильности річних зборів, активности почесних членок, ітп. Окремою темою дискусії стала англійськість обіжників і листування, якої домагаються Відділи тут народжених. Предсідниця обіцяла переклад статуту тепер, коли він буде ухвалений.

Врешті п-ні Вокер приступила до голосування над статутом. Запитуючи знов делегаток Відділів поодинокі, новий статут прийнято одноголосно. Предсідниця зложила п-ні Рожанковській подяку за так добре опрацьований проєкт статуту.

Слідувала церемонія **спалення моргеджу**. Опис її подамо в іншому місці. Слід згадати тільки, що вона знайшла велике зрозуміння і лишила почування гордості у серцях — це ж бо єдиний Дім, що є власністю організованого жіноцтва у вільному світі!

Після короткої обідової перерви перебрала провід п-ні Пушкар. Зчерги поодинокі **голови Комісій** склали звіти. Першою — це п-ні Марія Головей, голова Комісії Виставки Жіночої Творчости. Виставка збрала твори

„Товстмастер“ бенкету п-ні Олександра Різник представляє п-ню Стеттон, містоголову Нац. Ради Жінок Америки, яка сидить біля неї.

The toastmaster of the banquet Mrs. Alexandra Riznyk, is introducing Mrs. De Witt Stetten, from the National Council of Women, sitting beside her.

письменниць, образотворчих мисткинь, керамікарок, писанчарок і вишвальниць. Окреме мистецьке журі відзначило найбільш успішних, але про те подаємо на іншому місці. Далше звітувала іменем Звітової Комісії п-ні Марія Біляк. Цей звіт опирається на анкетах, надісланих Відділами й Окр. Радами. Орг. листки виповнило 45 Відділів, сусп. опіки 30 Відділів, а культ. освітні 26 Відділів. Щоб їх як слід проаналізувати, треба б більше часу і спокою. Однак тут вдалось деякі підсумки зробити і референтка відчитує ряд цифер, що свідчать про інтенсивну працю. Слідують дальші звіти Комісії. І так проект загальних резолюцій відчитала голова Резол. Комісії п-ні Анна Макух, проект культ. освітніх голова Комісії п-ні Наталія Чапленко, проект сусп. опіки секретарка Комісії п-ні Лідія Дяченко, проект виховних секретарка Комісії п-ні Ганна Білинська. Заля прийняла їх одноголосно.

Зчерги звітувала голова **Номінаційної Комісії** п-ні Розалія Сидорик. Пропозицію перевибору голови п-ні Олени Лотоцької заля прийняла оплесками. Далше п-ні Сидорик відчитала запропоновану листу членок Гол. Управи, яка перейшла одноголосно. До Гол. Управи увійшли: п-ні Стефанія Пушкар, містоголова, пп. Олена Слюзар і Ірина Петрівська, секретарки, п-ні Анна Сивуляк, касієрка, п-ні

Антонія Кульчицька, фін. референтка. Референтками стали: пп. Анастасія Вокер і Ірина Кашубинська — організаційними, п-ні Ганна Білинська, виховною, п-ні Розалія Сидорик суспільної опіки, п-ні Іванна Бенцаль звязків, п-ні Осипа Грабовенська імпрезовою, п-ні Кекилія Гардецька пресовою, п-ні Величко господарською, п-ні Іванна Рожанковська статутною, п-ні Марія Ржепецька музейною, пп. Оксана Кравченко і О. Волянська молоді.

До Контр. Комісії увійшли пп. Катерина Пелешок, голова, пп. Олена Гординська і Марія Бабяк члени, пп. Марія Біляк і Ольга Шустер — заступниці.

Провід Конвенції перебрала нововибрана Гол. Управа. П-ні О. Лотоцька подякувала за черговий перевибір і заявила, що як карний член США буде старатись ще одну каденцію стояти у провіді, якщо цього добро організації вимагає. При внесках п-ні Гардецька запропонувала, щоб Конвенція висловила подяку членкам Гол. Управи, що не увійшли до нової, як п-ні Софія Онуфрик, Наталія Чапленко, Катерина Кузьма і Петронелля Пешюх. Це прийнято аклямацією.

Зчерги п-ні голова покликкала до слова шановних гостей, **делегаток СФУЖО**, що в міжчасі прибули на заля. Першою з них промовила п-ні Олександра Бойко-Сулима. Від імені ОУЖ Німеччини подякувала за добре серце і за поміч, яку заокеанські українки виказують своїм сестрам у Німеччині. Провід у цій допомозі веде США, про це всі знають і відчують від старого до малого. Слова є за бідні, щоб висказати те, що відчуває серце. Ще раз і ще раз дякує за цю ма-

теринською рукою подану допомогу. Д-р Ірина Калюжна промовила від імені українців Англії. Вона подякувала Союзові Українок Америки, як господиням Конгресу за пророблену велику роботу.

Мгр. Ірина Пеленська з Австралії розказала, що австралійські українки пильно стежагь за працею США і ставлять собі Союз Українок Америки за примір. Дай Боже, щоб і надалі США був авангардом жіночої праці в українському світі!

Промовляли також інші делегатки СФУЖО. Голова СФУЖО п-ні Олена Залізник привітала XII. Конвенцію і зложила подяку за видатну піддержку, яку дає СФУЖО-ві Союз Українок Америки та його журнал Наше Життя.

П-ні Стефанія Савчук, містоголова СФУЖО зложила подяку іменем президії Конгресу та привітала від Організації Українок Канади, яку очолює.

П-ні Катерина Кравс привітала Конвенцію від Ліги Укр. Кат. Жінок Канади й запевнила, що візьмуть собі за приклад спалення моргеджу.

П-ні Марія Квітковська побажала успіхів у дальшій праці. Як голова Укр. Зол. Хреста вона бачить у єдності заперуку успіху й розвитку.

На закінчення коротко промовила п-ні Ірина Павликовська. Як співучасниця Конгресу з 1948 р. вона подякувала господиням 2. Конгресу СФУЖО за гостинність і добру волю і вказала на їх ролю у рості СФУЖО.

Нововибрана Гол. Управа ввійшла під оплески залі на сцену. Ціла заля проспівала національний гимн. Молитвою, яку пропела голова п-ні Олена Лотоцька, закінчено XII. Конвенцію США.

Із бенкету XII. Конвенції США у Нью Йорку:

Хор 11 Відділу США з Філадельфії під орудою проф. Ірини Чумової, відспівав на бенкеті низку пісень.

At the banquet of the XII UNWLA Convention in New York the choir of UNWLA Branch 11 in Philadelphia, sang Ukrainian folk songs under the direction of Mrs. Irene Chuma.

БРОНКС, Н. Й.

Піврічні збори 9 Відділу

Дня 13. червня відбулись піврічні збори нашого Відділу у домі п-ні Олени Вус. Членки перевели збори, а потім забавились при смачній перекусці. Голова п-ні А. Свенсон подякувала п-ні Вус, що вона ці збори завжди дозволяє перевести у своїй хаті. При тій нагоді голова побажала членкам веселих вакацій.

З тієї забави Відділ жертвує 10 дол. на журнал Наше Життя.

Софія Штига
секретарка

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Маскарад „Привіт Весні“

Дня 9. травня Відділ США влаштував весняний маскарад в залі Маргарет Берри Гавз. На меті було приграти й зацікавити спільною розвагою молодь зкупі зі старшими, а при тій нагоді заробити й гроша на харитативні цілі.

Вечір удався. Прийшло досить багато молоді. Грала своя оркестра (складається з самих диригентів) — Союзники запрягли до музики своїх чоловіків. Зала уквітчана величезними весняними квітами: нарцисами, туліпанами, незабудками, дзвониками, зробленими майстерною рукою к.-осв. реф-ки п-ні О. Костюк та живими квітами. Танцювало понад 30 костюмованих масок, стільки ж не костюмованих. Батьки і діти — гості зібралися на вечір цілими родинами. Це був перший такий вечір — США влаштував раніше маскаради тільки для дітей.

Загально дружній веселий настрій збільшував ще й багатий буфет, приготований щедрими Союзнянками і добре обслужений.

Перед 12 годиною ночі журі визначило маскам нагороди: 1-шу нагороду, за оригінальні й власними зусиллями оформлені маски, присуджено жіночу — „Мухоморові“, чоловічу — „Гульвісі“; 2-гу нагороду за стильове оформлення дістали „Сотниківна“ і „Барон“.

Найбільшим успіхом користувалась

маска „Відьма“, зустрінута при появі дружніми оплесками (п. Ол. Карпякова-Бенцаль). — По праву їй би належала 1-ша нагорода. Звертали на себе увагу присутніх „Весна“, „Японка“ і „Пані з лисом“, перебраний за золотокошу жінку хлопець, який майстерно до кінця вечора дотримав свою роль і за це йому належить признання. Дотепно вбрані були „німець“ із палицею та „більшовик“ з „Правдою“ в руках.

За витонченість танцю журі висловило похвалу панні А. Рябокін та п. М. Павлишинової (маска „Весняний Вітер“) і танцюристам „Черемошу“, які дали атракцію „Кумедний Запорожець“. Танцювали Аркана й Герць, масковані під запорожців з „оселедцем“ над чолом і в запасах поверх шараварів, що викликало вибухи сміху в залі.

Такого роду забави мають виховне значення для молоді, викликають у неї ініціативу, винахідливість до розваги, виробляють взаємну уважність — а головне — бажання прийти на розвагу у свою українську громаду.

Управі Відділу США належить признання за вдягу імпрезу, а зокрема всім Союзнякам, які потрудилися коло того, глибока вдячність від присутніх.

Уважна

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу тети Слави з Кузелів Смикової складаю 5 дол. на Фонд Пятсот.

Наталія Яремчишин
Лайма, Огайо

Замість квітів на могилу Неонілі з Лопатинських Терлецької складають 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“.

Олена і Лідія Бурачинські

Замість квітів на могилу бл. п. Ростислави Смик, матері нашої членки, складає 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

68 Відділ США
у Сиракузах

ШИКАГО, ІЛЛ.

З діяльності 22 Відділу США

Жваві членки нашого Відділу розпочали весняний сезон праці показом писанок та виставкою їх у Публичній Бібліотесі. Підгоству до того провела п-ні Д. Ракова, використовуючи свої знайомства з американським жіноцтвом, а здійсненням задуму зайнялась культ. освітня референтура під проводом п-ні М. Яримович. У просторій галі Бібліотеки здалека виднів мистецьки оформлений афіш кисти малярки М. Дачишин, а 4 габльотки з писанками притягали глядачів. Показ писання переводили пп. Яримович, Шеремета, Стравняк.

Місцева англомовна преса помістила обширні репортажі про цю ділянку нашого мистецтва, та світліни з виставки. Виставка тривала цілий місяць, що дало можливість сотням чужинців подивляти українське народне мистецтво.

Другою імпрезою був традиційний уже показ Великоднього стола та писання писанок, що відбулось у квітну неділю в домі Народного Союзу. В залі прибраній килимами та вишивками уставлено столи, прикриті вишиваними скатертями. На одному столі пишались паски з гарними прикрасами — роботи п. А. Ганкевич, бабки „білоголові“ роботи п. Майки, шинка, сир, масло і „прочі сніди“, все естетично уложене і прибране так, як колись бувало вдома.

На другому столі була кераміка, писанки, прибори до писання писанок та інші мистецькі речі, що їх відвідувачі могли купити.

Кругом третього стола засіла молодь-дівчата і кілька хлопців, які хотіли навчитись писати писанки. Приємно було спостерігати, як 28 новачок другого гнізда „Квіти Верховини“ під проводом гніздової пл. сен. Софії Кульчицької та сестрички Д. Турули, М. Пришляк, В. Сенчишак і Л. Лиськевич та юначки 6-ого Куреня ім. М. Вовчка під проводом краєвої референтки юнацтва пл. сен. Галини Литвин, з увагою слідкували як М. Яримович, Л. Шеремета та дві молоденькі писанчарки Т. Гаєцька і М. Чичула, які навчилися писати писанки на минулорічних показах, — показували й пояснювали техніку писання писанок.

Цим мистецтвом цікавились і старші відвідувачі показу, яких було по-

над 150, а деякі з них навіть чужинці, пробували й самі писати.

Такий показ, хоч коштує немало труду й праці, приносить все багато вдовolenня, бо бачиться, що з кожним роком зростає зацікавлення та бажання молоді зазнайомитись із рідними традиціями та культурою.

Дня 9. травня влаштовано вдалу імпрезу: „Великдень між нами“. В просторій залі УНСоюзу, прикрашеній килимами, уставлено столи, за якими засіло 90 осіб. Це членки США з родинами та гості.

Вечір започаткувала голова Відділу п-ні Р. Сидорик привітанням зібраних, а хор 22 Відділу під управою п. Ю. Яримовича відспівав „Христос Воскрес“. Пластунки-юначки 6-ого куреня ім. М. Вовчка вивели вміло ряд гагілок, впроваджуючи приявних у Великодній настрій та навіваючи спомини рідних сторін. Доповненням цих споминів було мистецьке відчитання нарису: „Зірочолі Каштани“ панею Є. Кулик. Дальші точки мистецької програми були: сольоспів п-ні Ключовської при акомпаніменті проф. Шута та виступ хору 22 Відділу США.

При цій нагоді вручено п. Ю. Яримовичеві китицю квітів і скромний дарунок з нагоди його імянин в подяку за жертвенну безкорисну працю з хором Відділу.

Закінчено цей вечір смачною перекускою, чаєм і тортами, про яку подбали пані під проводом господарської референтки п-ні Несторович.

При цій нагоді зібрано \$29.35, які переслано на Прес-Фонд Нашого Життя з нагоди його 15-літнього ювлею.

I. Г.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Звідомлення до преси

Наш 24 Відділ утримує дуже добрий контакт із місцевим щоденником. Всі його акції й важніші ухвали знаходять відгук на його сторінках. І так подано у травні, що Відділ дня 10. травня взяв участь у Богослужбі з приводу Дня Матері. Тоді ж появилася вістка про те, які делегатки вибрано на XII Конвенцію США у Нью Йорку. Це може служити прикладом, як організувати такі звідомлення в інших місцевостях.

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ДІТРОЙТ, МИШ.

Золотий ювілей визначних громадян

В неділю, 17. травня п-во Іван і Марія Заблоцькі святкували 50-ліття свого подружжя. Їх діти Ганя й Омелян, радіючи цим великим родинним святом, подбали про його широкі рямці, як із релігійної, так і з громадської сторони.

Ювілейне свято розпочалося Службою Божою за здоров'я ювілянтів. Коли ювілянти в товаристві своїх дітей і найближчої родини прибули до цер-

Іван і Марія Заблоцькі

кви, хор почав пісню в їх честь. Під звуки цієї пісні вони підійшли до престолу, де вже на них чекав о. декан Кнап. Уклякнувши вони прийняли благословення від Святішого Отця, яке відчитав о. парох та уділив їм свого. Хор відспівав „многая літа“ Потім ювілянти й родина зайняли перші місця, для них призначені. Почалась Служба Божа, під час якої ювілянти і вся родина приступили до св. Причастя. Це була зворушлива хвилина.

О 2-гій год. почалась гостина в їх модерному домі. Прибули знайомі і представники організацій, бо п-во Заблоцькі від давніх літ є щирими громадськими працівниками. Усі гості засіли до гарно прибраних столів, що були заставлені смачними стравами.

О. декан Кнап провів спільну молитву. Перед ювілянтами стояли два короваї. Один типовий, український, гарно прикрашений деревцем, а другий модерний, американський. Також пишався на столі кошик гарних квітів із карточкою побажань від 26 Відділу США, якого пані Заблоцька є активною членкою.

Під час обіду предсідник програми п. Микола Крук, швагер п-ні Заблоцької привітав ювілянтів і гостей, пояснив значення того свята та розказав їх життєпис. Присутні довідались, що ювілянт прибув молодим хлопцем у 1904 р. до Брукліна, а ювілянтка дещо пізніше у 1907 р. Обоє походять із с. Борове пов. Жсвква. У Брукліні вони повінчалися у 1909 р. в угорсько-українській церкві, бо нашої ще тоді не було. Їх подружжя було дуже щасливе, вони взаємно любилися й собі допомагали. А що були громадсько вироблені і працювали в українських організаціях, то виробили собі пошану серед української громади в Дітройті і Гемтремку, виховали двоє гарних дітей в українському дусі, які належать теж до українських організацій і продовжують традицію своїх батьків. Потім предсідник запросив до слова о. декана Кнапа, який вказав на заслуги і значення праці п-ва Заблоцьких для Церкви і школи та їхню жертвенність на ті цілі.

Дальше складали побажання п-во Дем'яни, їхні бувші сусідні, п-во Чорній, їхні куми, п. І. Крупка, близький приятель, п-во Кукізи, краянні з Клівленду, п. Корнова, краян із Толіда, голова 94 Відділу УНСоюзу п. Кушек і секр. п. Крушельницький, п-ні К. Хомяк від 26 Відділу США, п-во Явні (п-ні М. Явна вручила дарунок від Сестрицтва Н. З. П. Д. М.) та п. Дідик, Гол. Радний УНСоюзу. Усі бесідники підносили високо заслуги і працю п-ва Заблоцьких, якою вони в великій мірі збагатили народню скарбницю. Вони дуже причинились до розвитку і стану посідання місцевої української громади.

Потім промовляли члени родини, а саме п-во Васьки (кузини), Анна Крук і Катерина Мангола (сестри) й дякували за пораду й допомогу, яку вони їм уділили. Потім промовили діти — Ганя й Омелян, які заявили батькам свою любов і пошану. Прибули також свояки з Нью Джерзі п-во Яцєки. Дальше син Омелян відчитав телеграми, що наспіли з побажаннями, як від

голови УНСоюзу п. Д. Галичина, від Укр. Демокр. Клубу, від 26 Відділу СУА й інші.

Наприкінці покликано до слова ювілянтів. Першою промовила п-ні Заблоцька. Глибоко зворушена, вона подякувала всім, що так численно зішлися і так гарно звеличали це їх родинне свято. Пан Заблоцький заявив, що приємно було йому вислухати стільки признання, за працю на народній ниві, але сама людина не могла б багато вдіяти. Але спільно з іншими в організованих рядах можна доклати й найтрудошого! Усе своє життя він любив Батьківщину свою, Україну і тому працював для неї в міру своїх сил. Подякував теж привним за участь.

Потім усі вийшли до городу, де о. декан посвятив статую Божої Матері, яку приміщено серед квітів на пам'ятку цього свята. Цю статую уфундували сестри п-ні Заблоцької.

Серед милої розмови гості забавлялись дружньо до пізної ночі. Вкінці розійшлися, бажаючи ювілянтам, щоб дочекались свого 75-ліття.

З нагоди ювілею п-во Заблоцькі пожертвували 500 дол. на Церкву Неп. Зачаття в Гемтремку і 20 дол. на журнал Наше Життя.

Наприкінці хочу згадати, що п-ні Заблоцька є довголітною членкою 26 Відділу СУА, була кілька разів урядничкою та бере участь в усіх починах Відділу, як працює так і добримі порадами. Є також членкою-основницею Сестрицтва Н.З.Л.Д.М. і була також його урядничкою. А п. Заблоцький є в урядах майже всіх організацій Дітройту і внаслідок того дуже часто є делегатом на Конвенції і Конгреси.

Тому їх родинне свято стало святом ісеїєі нашої громади, що однозгідно й радо його відсвяткувала.

Катерина Хомяк

НЮАРК, Н. ДЖ.

Цеголки 28 Відділу СУА

Цеголки Дому СУА закупили: По 3 шт. пп. А. Настюк і М. Вислоцька, по 2 шт. М. Зелінська, О. Бемко, П. Кучкуда і А. Хома, по 1 шт. пп. О. Гординська, К. Кузьма, Софія Олесницька, Ярослава Олесницька, М. Мора, Л. Гладка, Д. Стасюк, А. Гарасимчук, М. Вітовська, Е. Борецька, О. Муссаковська, Н. Бігун, О. Яворська,

Ф. Дорошенко, Н. Рублева, О. Назар, О. Трофимовська, А. Сидорович, М. Павлусь, І. Левкович, З. Воробець, М. Бойкевич, А. Змій, І. Гнатів, О. Плакида, М. Плакида, О. Попович, О. Хруцька, С. Луків, А. Винник, К. Березяк, О. Матіяш, Е. Леськів, О. Хрнівська, Й. Салабун, А. Гнатиків, М. Кручкєвич, М. Симчик, М. Федчишин, Л. Кузьмінчук, Е. Савицька, О. Дармохвал, С. Карапінка, С. Линч, С. Лебєдь, Е. Шпирка, І. Лапичак. Разом 65 дол. Щире Спасибі!

МИЛВОКІ, ВІСК.

Річні збори 51 Відділу СУА

Дня 12. квітня збори почались у привності 26 членок, між ними й представниці Централі п-ні Марії Біляк. Збори відкрила вступним словом голова тимчасової Управи п-ні Лідія Олексюк, яка пояснила ціль зборів. Присутні вибрали президію, до якої увійшла п-ні Біляк головою, п-ні Л. Олексюк містоголовою, а п-ні Дідун секретаркою.

Зчерги п-ні Марія Біляк виголосила промову, яка відкрила присутнім погляд на жіночу працю в цілому, а в СУА зокрема. Вказала на завдання української жінки у вільному світі, які вона взяла на себе сповнити, коли покидала рідний край. Пригадала героїські вчинки, які доклала й далі виконує українська жінка на рідних землях. На тлі цього накреслила найбільш завдання СУА: притягнути якнайбільше членок, дбати про соборний підхід до кожної справи, допомагати Батьківщині словом і ділом. Дальше дала різні організаційні вказівки, потрібні у щоденній праці Відділу.

Розпочалась дискусія. Присутні застановлялись над формою, в який спосіб можна б приєднати членок попередньої Управи наново до праці. Ця Управа з п-нею Мандзенко на чолі вложила багато праці у місцеву громаду і була б шкода, коли б вони відійшли. Тоді п-ні М. Біляк пригадала, що попередній Управі збори повинні уділити абсолюторію, признаючи їй усі заслуги. У склад її входили окрім голови п-ні А. Мандзенко пп. Л. Олексюк, Тиндик, Сабат, Хамуляк і Дідун. Присутні проголосували уділення абсолюторії. Зчерги п-ні Л. Олексюк зложила звіт за час від 22. лютого до 12. квітня, коли тимчасова управа під

її проводом у складі пп. Мічурак, містоголово, а п-ні Дідун, секретарка провадили Відділ. Праця їх складалась із підготовки до виступу української групи на балю, що має відбутись 9. травня. Тимчасовій Управі збори теж уділили абсолюторію.

Пристаплено до вибору нової Управи. До неї увійшли: п-ні Лідія Олексюк, голова, пп. Залєвська, Сушко, Тарас, Давидович, Місюрак, Гузій, Стахнів, Пискір, Федишин, Сливканич і Дідун. Функції членів Управи щойно будуть устійнені пізніше.

Пані Біляк висловила побажання, щоб членки Управи зміцнили організаційну роботу та притягнули якнайбільше членства до праці.

Зладжено на підставі протоколу річних зборів 51 Відділу у Милвокі, Виск.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Концерт веснянок

Дня 24. травня концерт розпочався промовою п-ні Володимири Смик, якою вона детально насвітлила шлях творення веснянок-гагілок. Цими піснями наш народ відзначав пробудження природи від зимового сну. Зчасом ними уквітчав найбільше наше свято — Великдень. Промову з великою увагою прослухали присутні рясними оплесками подякували доповідниці за її прекрасну доповідь.

Дальше почався перший вінок веснянок співом „Зеленої рутоньки“, а після неї вибрано королівну, яка б визначала порядок ведення веснянок. Королівна заповіла „Зайчика“, а зайчиком призначено наймолодшу учасницю. Потім вивели ще „Шума“ і на цій веснянці закінчився перший вінок. Бездоганне виведення завдячуємо в великій мірі досвідченій вчительці музики п-ні Галині Круль, яка дбала про фортепіяновий супровід.

У другому вінку виведено веснянки-гагілки „Короля“, „Перепілку“, „Мак“, „Жука“ та „Кривий танок“. Веснянки — це дівочі танки і тому в них хлопці участі не брали. Одначе тут і там треба їхнього виступу і тут для „Жука“ знайдено знаменитого хлопчика, що лавив по хисткому мості сплетених дівочих рук.

Виявилось, що Відділові СУА вдалось обєднати для цього концерту учасниць Пласту, СУМ-у та учениць школи українознавства при церкві св.

Івана Хрестителя. Це великий успіх і в тому напрямку треба підтримати дальшу працю. **М. О.**

НЮ БРОНСВИК, Н. ДЖ.

Вишивані вечериці

Дня 14. лютого зійшлися членки до церковної галі. Забава пройшла з повним успіхом. Вибір найкращої сукні переведено при допомозі бльочків по 10 ц. Кожна вишивана сукня мала своє число і відповідно до кількості проданих бльочків здобувала місце. Першу нагороду признано п-ні О. Ощудляк, другу п-ні О. Попіль, а третю п-ні Т. Панькевич. Нагородами були — українська лялька, кольонська вода і керамічний дзбаночок.

Соня Микитка, секретарка

ДЖЕРЗИ СІТІ

Звіт із діяльності

По заснованні Відділу дня 25. травня 1958 р. Управа рішила створити фонд. В День Батька пані вітали зі святом батьків під церквами, чіпляючи кожному квітку. Збірка дала 96 дол., із яких треба було зараз дати допомогу одній потребуючій родині.

Дальше Відділ взяв активну участь у посвяченні Нар. Дому у Джерзі Сіті. Під час врочистого відкриття відпоручниці Управи зложили дар 25 дол. Відділ має в Нар. Домі домітку, яку ділить із Пластом.

За рік існування число членок зросло до 65 осіб. За цей час Управа відбула 10 засідань Управи та 6 ширших сходин членів. З того двоє сходин було святочних: а) листопадові, на яких п-ні Білзор прочитала свої спогади медсестри з визвольних змагань і б) в роковини бл. п. Ольги Басараб, на яких п-ні В. Бачинська прочитала змістовний реферат, а п-ні Колодій деклямувала. На інших сходинах теж прочитувано реферати, вибрані дописи з газет і над тим переводили дискусії. На одних сходинах відбувся господарський показ п-ні І. Кашубинської.

Дня 26. жовтня влаштовано дитячу забаву. Заля була вміло прикрашена малюнками і фестонами. Забаву переведено дуже вдало, тому діти і батьки були вдоволені, а це заохотило жіноцтво до дальшої праці.

Для переведення Різдяного Базару створено окремих комітет під

Із Вишиваних Вечериць у Нью Бронсвик, Н. Дж.

Учасниці вечерниці, що були в вишиваному вбранні. Четверта зліва п-ні О. Ощудляк, яка одержала першу нагороду.

A dancing party of UNWLA Branch 65 in New Brunswick, N. J., where every lady had to wear a dress adorned with Ukrainian design. Awards were given for dresses best in design and style.

проводом п-ні Качмарської. Дуже велику жертвенність виявили членки Відділу, даруючи на ту ціль вишивки й інші речі. Окрім того багато комісійного товару доставили крамниці. Також пп. Грицак і Білик вложили багато старань у збирання різних річей по крамницях. Хоч досвіду в переведенні такого Базару Відділ ще не мав, проте імпреза пройшла дуже вдало і мала великий успіх. Чистого доходу прибуло 245.95 дол.

Слідуючою імпрезою була Просфора. Комітет, що його очолювала невтомна бл. п. п-ні П. Колодій, приступив до праці разом із Відділом „Самопомочі“. Дбайливою рукою членок СУА прибрано залю, столи накрито вишиваними серветками. Приготовані місця на 250 осіб були майже заповнені. Свято відкрила бл. п. п-ні Колодій і передала провід п-ві Максимякові. У переведенні вечері комітет старався притримуватись традиції. Найстарший громадянин п. Ференцевич вніс сніп пшениці і передав його з традиційними побажаннями одному з священників, як духовному господареві. Вечерою розпочали й закінчили наші отці духовні молитвою. Під час вечері вислухано привітання та побажання представників місцевих організацій. Заля колядувала. У другій частині вечора відіграно інсценізацію поезії Б. Лепкого „Спогади під св. Вечір“, яку режисувала бл. п.

п-ні Колодій. Все пройшло дуже вдало і дохід із просфори у сумі 251 дол. призначено на залишенців.

Та найбільш успішним почином нашого Відділу була виставка народного мистецтва. Про неї вже був обширний звіт у ч. 6 Нашого Життя. Це був перший виступ нашого Відділу перед американським світом і пройшов дуже вдало.

Дня 17. травня Відділ улаштував дитячу вишивану забаву. В гарно прибраній залі зібралась велика громада дітей у вишиваних убраннях або народніх строях. Приємне враження справляло те, що й членки Відділу прибрались у вишиване, а також батьки дітей, що привели своїх маллят. Дохід із забави був невеликий, але вона й не була влаштована під тим кутом.

На цьому закінчився перший рік діяльності Відділу. По вакаціях відбудуться другі з черги заг. збори.

Л. М.

Справлення помилки

У числі з березня поміщено згадку про пожертву п-ва Ольги й Миколи Оленичів на пресовий фонд Нашого Життя й зазначено помилково, що вони живуть у Дітроїті, тоді коли п-во Оленичі проживають у Шикагу. За недогляд перепрошуємо.

— Я їду в цю сторону. — І заки я вспіла щонебудь сказати, ми минули Іванчине зраділе лице, і розчарованого вкрай Благенького і глумливо-грізний погляд математика.

Хоч я мовчу, білявець знає, він напевно знає, яка я задоволена, як радію я — зустріччю.

— Так довго вас не бачила...

— Роботи багато. Екзамени...

Я мовчу. Що ж можу сказати? Мабуть сказала стільки, що й забагато. Він навіть того не сказав. Але й того бурхливого потоку слів, що в нього звичайний — немає. Він каже: говоріть щось. Що говорити? Про себе? Про товаришок? Про театр — не не скажу ні слова.

І ми мовчимо. Він палицею товче придорожні дерева, а рукою підтримує мене, начебто я могла кожної хвилини впасти.

Нарешті, коли минули трамвайну ремізу й ступили на висохле дно моєї завмерлої ріки, а над нами піднесли прозорі тумани від озера, від Світязі, а з усіх боків до нас похилилися китиці голубого, запашного квіту, мені здалося, що він сильніше притиснув своє рамя до мого.

— Говоріть, говоріть, ви минулого разу так гарно говорили про свої сторони. Про свою Вульку, свою романтичну Вульку. Говоріть, чому мовчите?

Мені вже й самій ніяково від цієї мовчанки, щось тиснеться на уста, бо вечір такий гарний, і бузок так пахне, й Вулька чомусь така чарівна...

Та заки я ще промовила, він, як звичайно, сам починає. Але він не говорить про себе, а про... Яська Крису. Ясько в тюрмі. У нього немає нікого. Може б я пішла на побачення? Їсти йому приносять з комітету, але треба піти на побачення й передати гриса. Ага!

Ну, звичайно, піду. Зрозуміло, що не відмовлюся. Ми з ним навіть приятелі. Я так і думала, — коли ви так впору підійшли до мене в Народньому Домі — що це ви маєте справу. Тепер знаю: ви шукаєте алібі...

— Алібі? — він засміявся. — Як ви інтелігентно висловлюєтесь! Чи це може школа Яська Криси?

— Ет, дайте спокій, милий пане! Бідний Ясько. Йому там не з медом!

— Ну, добре, коли ми вже погодили одне, то я вам скажу, що це ми били вікна в советському консуляті. Але ніхто нас не бачив.

— Але чому?

— Чому? О, свята наївність! — Тоді він каже, що це на знак протесту, проти знущань над нашим народом під ширмою радянської України. Там голод і терор. А тут консуль не України, а чорт зна чого.

— А Хвильовий? — А Мина Мазайло?

— А ви ж не бачили, як там над Україною деруться й комуністи, й москалі, й малороси. Ви ж бачили комедію?

— Я бачила, але це для мене не комедія. Мені хотілося плакати, або бити цю тьотю з Курська.

— Чудесно. Ні, ви не такі наївні, як мені здавалося...

— А ось і хата — перебиваю його — вже прийшли.

— Дякую, дуже дякую за гарний вечір і... коли ви в середу підете на побачення, — я хотів би з вами після того зустрітися. Визначім собі маленьке рандеву, згода?

Цього для мене багато, я ще нічого не знаю.

— Я вам пізніше скажу.

— Коли й де?

— Може під школою, або ні... Може в неділю на площі Сокола-Батька. У нас „Свято Весни“.

— Згода. Отже — до „свята весни“, нашої весни — потиснув мені руку й раптом щось пригадав, нахилив свою високу постать до моєї руки й поцілував. Заки я отямилась, він уже біг, перескакуючи виверти нашої кучерявої вулички.

* * *

Моя сестра підпровадила мене аж на ріг Казимирівської, під горезвісні Бригідки. Мені серце б'ється, я схвильована, а вона ніби сердиться — чого таких дуреп посилають? І ще останні вказівки, остання рада — не говорити забагато, тільки слухати Яська й відповідати на його запитання.

Брудна, запущена вулиця, суворий загратований будинок. Як я туди увійду? Але під брамою багато людей. Є семінаристики з їдунками, сумні селянки, є не стара ще, претензійно одягнена й розмальована пані в широкому капелюсі з зеленим пером. Чекаємо біля зачинених дверей. Біля дверей поліцаї. Нарешті відчиняють. Входимо в коридор — тут душить креоліною — й знову чекаємо. Мені здається, що всі знають, яка то я Яськова сестра, що всі бачать маленький папірець, заткнутий за перстень. Мені душно. А на горі, куди нас врешті впустили, в коридорі, що одним кінцем сягає кімнат слідчих, а другим залізної, кованої брами, яка відділює світ волі від тюрми, — ще душніше, але вже ніхто не звертає на нікого уваги, а тільки слухає кого викликають і дивиться на вязнів, яких одинцем водять на побачення з рідними. Яка шкода, що моя сестра залишилася там, біля дирекції залізниць.

Пішла претенсійна пані. Так достойно захиталося перо на капелюсі. Моя минулорічна суконка

збіглася й тисне мені шию. Мідяний перстень зробив на пальці зелений обручик. Руки мокрі від поту. Коли б скоріше мене викликали. Нехай, що буде, те буде. Що тепер робить Оришка? Може пішла з... Мое прізвище? Ще раз повторив. Я кинулась у кімнату слідчого. Привели Яська. Ох, який він блідий! Геть злізла з нього обгоріла вулицьким сонцем шкура. Він на манюсенький момент дивується, але зразу ж роблено-радісно вітається зо мною. Питає про тата. Чи здоровий? Так, здоровий, вітає „тебе“ й журиться „тобою“ Ясько кидає питання за питанням, я не встигаю відповідати. А питання його такі логічні й послідовні, це хіба інша людина — наче б високі школи кінчив. Тоді я питаю, чи не треба йому чогось передати, принести? Так, зошит і олівець! Свят, свят! Ясько хоче писати! Добре, принесу завтра, зараз передам. Наглядач, що стоїть весь час між нами, каже, що розмові кінець. Подаю Яськові руку разом з папірцем. Він вмить орієнтується в ситуації, потрясає мою рукою і врешті поволі її цілує — мабуть першим у своєму житті — поцілунком. — А скоро, Яську, виходь! Уже розцвівся бузок і немає кому принести нам китиці. — Не журися, ще встигну вам обидвом нанести цілу купу!

Як мені стало раптом легко й радісно. Вже перейшла тюремні коридори й вийшла на вулицю. Згадала білявця, згадала „Свято Весни“ й знову повернула думками до бідного Яська. Але ж завіщо ж він сидить, коли „нічого не знають“?

Знайшла сестру на умовленому місці.

— Завіщо Яська посадили? — питаю, коли ми ввійшли в Єзуїтський сад.

— Не знаю. Передала?

— Так.

— Знаменито.

У Єзуїтському саду нарциси на кльомбах. Огородники підкопують дерева, а сторожі зганяють дітей з травників. За якимсь хлопчиною, що зірвав галузку бузку, женеться сторож і кинув за ним граблі. Але вони не досягли хлопця. Ми задоволено слідкуємо за малим. Проти сонця вигріваються пенсіонери. Навіть сидить панна Рощкевич з „американських обідів для інтелігенції“. Поруч неї недоумкуватий граф Коморовський. Минули мовчки сад і йшли маленькою вуличкою Маркіяна Шашкевича, при якій будинок Музичного Інституту ім. Лисенка. Проти нього великий незабудований і неплеканий майдан, на якому мали будувати український театр, але поляки не дозволили. Мовляв, заблизько костела св. Магдалини. Але що побіч костела тюрма-жандармерія — це нічого! Знову згадала Яська, але не мала відваги говорити про нього з сестрою. Мовчки йдемо далекою дорогою до хати попід квітучі акації. Зриваємо кілька китягів і ссемо солодкий мед. Хай мені простить Ясько — мої думки вже не там у Бригідках, а на Святі Весни — „нашої“ весни

* * *

Так люблю площу Сокола-Батька, на якій щороку відбуваються свята весни. Глядачів море, а нас, здається, ще більше. Не могу й доглянути знайомих.

Ми в синіх, складаних спідничках і білих блюзках. Семінарія у народніх строях, бо вони танцюватимуть народні танці. Діти з захононок — квіти й пташки. „Головна“ й „Філія“ в „алібабах“ і спортових сорочинках. Дефіляда. „Сухаверба“ (до речі наша вчителька руханки зовсім не суха, може надто кругла) бігає поміж нас схвильована, свище в свистілку. Нарешті музика — страшна „дуга“ оркестра „Зорі“ починає гриміти марша. Маршуємо по зеленому майдані чвірками, очі біжуть поза огорожу, де серед публіки... Раптово з темної хмари, що недавно була ще над Збоїськами, починає падати зливний дощ. Щоб оберегти наші штудерні причіски — ми змісця перескочили б бар'єру й сховалися б у буфеті — єдиному місці з дахом на цілому майдані. Але наказ — не розбігатися — маршувати далі. Маршуємо по калюжах, промоклі до живого тіла, чуємо як волосся б'є по плечах мокрими батогоми. Оркестранти даремне намагаються опускати свої труби вниз, даремне вони грають аж до хрипки. Нарешті скінчили. Бігом з площі. З неба насуває ще грізніша хмара. Тиснемося під деревами, хтось перекинув лімонаду з прилавка, комусь вивернулася парасоля навиворіть. Ми відклеюємо з голови мокрі пасма та намагаємося викрутити хоч частину мокрої блюзки. Згодом випогджується. Дощ перестав. Хмар уже немає. Є сонечко. Такий химерний травневий дощик! Решта програми проходить під завзяті оплески публіки. Білявця немає. Оришка співчутлива, як звичайно. Знайомить мене зі своїм теологом. Обійшли площу з десять разів. Я заглянула в кожну діру, дивлюся на „зелену“ трибуну, по деревах, що поза майданом. Немає. Я вже піду додому. Оришка з теологом теж хочуть іти.

— Ми тебе проведемо.

Виходимо на Стрийську, гарну, мощену дорогу. Я пішла б нею ген-ген аж до Стрия. І далше — в гори.

— Любите мандрувати?

— Люблю. Але ще не мандрувала. — Оришка теж не була ще ніколи на далекій прогульці.

— А хотіли б? Можемо вибратися.

Я вперше приглядаюся зблизька Оришиному судженому. Він такий кременний, папістика, здається, тріщить на його широкіх грудях. Він, ще гімназистом, обійшов усі Карпати, Підгір'я, Поділля. Розказує нам про свої пригоди в темних, Довбушевих коморах, про сутички з пограничниками. Розповідає, як то один українець, що його викинули були чехи, перейшов на польський бік, а ті відправили знову до чехів. Так переходив примусово 14 разів границю, при чому завжди пересидів по два тижні в тюрмі. Врешті попав у відчай і повісився в мальовничому місці Чорногори, між трьома соснами. Якийсь спритний репортер написав на цю тему фельетон і назвав його „між трьома соснами“ І ще раз розказує теолог про ночі на верхах, про смачний гуцульський будз та задуху в колибах. Про романтику шумливих ночей над потоком, про неугавний шум сосон. — Ах, це ж ті сосни Хвильового — азійський край! Ні, гуцульські смереки не наводять мелянхолії. Їхній шум бадьорий.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА

„Самопоміч“

у Філадельфії

— поширює ідею систематичної
ощадності

— сприяє й допомагає в розбудові
нашого промислу й торгівлі

PHILADELPHIA

“SELFRELIANCE”

FEDERAL CREDIT UNION

813 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Tel. WA 2-1354

**ЩО ДАЄ ВАМ ЧЛЕНСТВО
В КООП. „САМОПОМІЧ“?**

Здавалось би, що на те, щоб відкрити собі рахунок у щадниці і складати там гроші — не треба вступати в члени кооперативи. Та це є передумовою і то цілком оправданою. Бо установа, якій довірюєте свої гроші, бажає Вашої участі не тільки у грошових вкладах, але і в членстві кооперативи.

Майно кооперативи „Самопоміч“ забезпечене до висоти одного міліна долярів перед вломом, крадіжжю чи ушкодженнями. Тому Ваші вклади там є безпечні й не потерплять на випадок подібних катастроф.

Також повинні Ви стати членом т-ва „Самопоміч“. Це товариство є нашим громадським центром, що дав почин нашій кредитівці. Воно дбає про добро української громади і служить членам -та в іншому напрямі.

SPIRIT OF FLAME

Твори Лесі Українки англійською мовою. — Ціна \$5.00.
Замовляти в Централі США.

Передплатниці, що прислали передплату, дивуються не раз, що їх вплата не зараз відмічена на адресі.

Повідомляємо оцим, як і не раз перед тим, що оці відмічення влат при адресах друкарня переводить раз на три місяці. Отже прохаємо не тривожитись, коли вплата не відмічена зараз слідуєчого місяця.

Haro's

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ КВІТІВ

Галини Чучкевич

4422 Pearl R, Cleveland 9, Ohio

Квіти на всі оказії,
зрізвані й вазонкові,
тропікальні рослини,
кераміка.

Даємо зелені значки

“Eagle Stamps”

Телефон: FL 1-5119 і SH 1-4016

Українська жінка є господарна.

Вона щадить, а оощадності складає тільки в солідній фінансовій установі, такий як

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ

The Parma Savings Co.

В КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

- основана 1915 року;
- пережила велику господарську депресію в 1930 р. без ніяких втрат для депозиторів;
- оощадності обезпечені до 10,000.00 долярів Федеральною Агенцією;
- платить 4% на оощадності;
- привітна й скоро обслуга;
- понад 14,000,000.00 долярів майна.

ЦЕНТРАЛЯ:

5839 Ridge Road
CLEVELAND 29
(PARMA), OHIO
Tel.: TUXedo 4-8700

ФІЛІЯ:

(Ukrainian Office)
2190 Professor St.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. PRespect 1-3627

ЩАДІТЬ
ПО МОДЕРНОМУ

— ЩАДІТЬ

ЧЕРЕЗ

ПОШТУ

Платимо кошти пересилки

КОЖНЕ ЩАДНИЧЕ КОНТО
ОБЕЗПЕЧЕНЕ ДО \$10,000.00

Federal Savings & Loan
Insurance Corp.
WASHINGTON, D. C.

Кожна поштова скринка
це вхід до

The Parma Savings Co.

То не все одно ДЕ складати оощадності

Return to:
 "OUR LIFE" Magazine
 909 N Franklin St.
 Philadelphia 23, Pa.
 RETURN POSTAGE GUARANTEED

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA
 Translated by Perceval Condy
 Foreword by Clarence A. Manning

ДИТЯЧІ ВИДАННЯ:

Весна	50¢
Літо	70
Зима	50
Листочки	40
Золоте Павутиння	50
Веселий Струмок	50
Срібна Зірка	50
Для Малят	80
Ой, хто там?	80

ВИДАННЯ СУА:

Рівноапостольна	
свята Ольга	\$1.00
На громадський шлях ..	1.00
Визначні жінки України	0.40
Городина й овочі	0.60
Давні річники журналу „Наше Життя“	
повні	3.00
неповні	1.50

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ СУА

OurLife

909 N. FRANKLIN ST.

PHILADELPHIA 23, PA.

Нова дитяча книжка

Надходить час довгих, зимових вечорів, час пригожний для казок, розповідей і голосного читання дітям. Вийшла друком нова збірка казок для дітей „Золоті Дзвіночки“, яку написала Іванна Савицька. Вісімнадцять кольорових ілюстрацій до цієї книжки виконав мистець Петро Андрусів. Багатий виховний матеріал збірки із приємними казками персонажами царенків, жаб, зайчиків, лисенчиків і чародійних птахів, багатство і краса мистецьких ілюстрацій, як також цінна передмова пера д-ра Наталії Іщук-Пазуняк, роблять збірку цікавою й небуденною появою на книжковому ринку.

Ціна 2 дол., переслака 10 ц.

Книгарням 25% опусту і тільки за готівку.

УТА ЗВУКОЗАПИСНА СТУДІЯ

Вже поступили у продаж довгограйні платівки:

1. ЕКО: „Гриць Зозуля“ у виконанні Й. Гірняка.
2. Казки: Багряного, Воронька, Іваненко, Мосендза, у виконанні О. Добровольської.

Крім того на складі фірми УТА ще є у невеликій кількості:
 „СИНІ“ В. Стефаника і „ЧУХРАЙНЦІ“ О. Вишні, у вик. Й. Гірняка та „НАРОДНІ КАЗКИ“ у виконанні О. Добровольської.

Ціна платівки \$3.95

Платівки можна замовляти поштою в Америці:

UTA Recording Studios, Inc., P.O. Box 23, Cooper Sta. New York 3, N.Y.

або купити в Народньому Домі в Нью Йорку, 140 2-га Евіню в Клубі „Лис Микита“.

В Канаді платівки можна набути або замовляти поштою у представника УТА:

N. Spolsky, Oakmount Rd., Toronto 9, Ont.

УТА на замовлення записує на стрічку всякі громадські, політичні та мистецькі імпрези.